

Poštna plačana v gotovini

Marija po angelo'em oznanjenju

B
O
G
O
L
I
U
B

JANUAR

1942-XX

Rojstvo Gospodovo.

JANUAR

XXXX. LETNIK

1942-XX

Sveti večer

S
v
e
t
i
a
n
o
č

S
v
e
t
i
d
a
n

„Veselite se nebesa in raduj se zemlja pred obličjem Gospodovim:

Žakaj prišel je? Kristus se je rodil...

Videli smo njegovo slavo.

Čutili smo njegovo ljubezen in dobroto.

Prišel je v uboštvu, da bi nas obogatil z milostjo.

Prišel je v podobi človeka On, ki je Kralj nebes in zemlje — zato, da bi mi trdneje verovali — zato, da bi mi močneje upali — zato, da bi ga iskreneje ljubili — zato, da bi se posvetili.

Božje dete

daj, da nam bodo prikrajšani dnevi preskušnje — daj, da zapeljanci spregledajo in se rešijo prevratnih zmot — daj, da nenravnost ne razje našega ljudstva — daj da bodo zakonci sveto živeli — daj, da bo naše ljudstvo res posvečevalo Tvoje ime in se složno oklenilo tvojega Srca — daj, se naša mladina združi v okrilju Tvoje nebeške matere —! Kristus, Kralj vseh časov! V Tebi je naša rešitev!

36993 VII OR

36993

Še je čas!

(Prevz. g. dr. Gr. Rožman, škof ljubljanski, je poslal vsem družinam 18. novembra 1941 tole okrožnico:)

Spoštovana krščanska družina!

Pozdravljam Vas v imenu Jezusovem kot Vaš nadpastir in želim, da bi Vaša družina bila po zamisli božji topel kotiček sreče in miru v razdvojenem svetu, košček raja na zemlji, ki boleče odmeva neizprosne borbe in sovraštva.

Sami čutite, kako vdira v družine zaskrbljenost in strah pred tem, kaj bo bodočnost še prinesla. Ne vidimo sicer v bodočnost, a to je gotovo, da sovraštvo in uničevanje vseh gmoftnih in nraavnih dobrin ne more nič dobrega prinesiti. Življenjska skušnja in lastno srce pravita, da moreta sreča in mir vzcveteti le iz medsebojne pravičnosti in ljubezni, a božje razodetje trdi, da je temelj miru med ljudmi v miru človeške vesti z Bogom. Tisočletna zgodovina potrjuje resničnost božjega razodetja.

Da bo zopet zavladal zunanjí mir v družinah, med nami, ki smo ena narodna družina, in med vsemi narodi, mora najprej zavladati mir v naših osebnih odnosih do Boga. Skleniti moramo mir z Bogom, njegovo sveto voljo vzeti za obvezno vodilo vsemu našemu življenju, za dosedanje pregrehe, svoje in tuje, pa božji pravičnosti nuditi zadoščenje, kakor ga Bog sam zahteva.

K temu zadoščevanju vabim tudi Vašo družino. Ves narod naj zadoštuje za svoje grehe, da bo vreden božjega usmiljenja in rešen težkih preskušenj. Zadoščevali bomo presvetemu Srcu Jezusovemu, v katerem častimo in ljubimo ljubezen božjo.

Prosim Vas, pridružite se tudi Vi skupni pobožnosti deveterih prvih petkov, katero začnemo z letošnjim decembrom, da bomo skupno zadoščevali božjemu Srcu in se iskreno spreobrnili k Bogu, ker v njem je naše rešenje za vso bodočnost, časno in večno. V hvaležni ljubezni do Jezusovega Srca postanimo si bratje in sestre, povezani med seboj v nadnaravni ljubezni.

Ta pobožnost, v pravem duhu in s pravim namenom opravljena, bo prinesla mir in blagoslov Vaši družini. Čim več družin bo takih, tem prej bo mir in blagoslov prišel nad naš težko skušani narod in nad vs človeški rod.

Naj Vašo družino blagoslovi vsemogočni Bog z vsemi zemskimi in večnimi darovi svoje neskončne dobrote.

Vaš škof
Gregorij Rožman

Sledimo ljubeznivemu vabilu našega nadpastirja! Kdor je zamudil in še ni začel, naj se odloči in začne z januarskim prvim petkom in ob koncu doda še prvi petek, 2. oktobra 1942.

POBOŽNOST DEVETIH PRVIH PETKOV.

1. petek 5. decembra 1941; — 2. petek 2. januarja 1942; — 3. petek 6. februarja 1942; — 4. petek 6. marca 1942; — Veliki petek ni teh pobožnosti. — 5. petek 1. maja 1942; — 6. petek 5. junija 1942; — 12. junija: praznik Srca Jezusovega. 14. junija: nedelja po prazniku Srca Jezusovega. — 7. petek 3. julija 1942; — 8. petek 7. avgusta 1942; — 9. petek 4. septembra 1942.

Poleg prvih petkov bodo v celem tri devetdnevnice, in sicer za začetek, potem zaključna od 26. avgusta do 3. septembra 1942, vmes bo še ena devetdnevnica, verjetno pred praznikom S. J., kar bo še objavljeno. — Pred petki, ko ni devetdnevnice, so pa tridnevnice.

Dvojni cilj

naj doseže pobožnost deveterih prvih petkov: Spreobrne naj nas temeljito k Bogu, da nam bodo njegove zapovedi res svete. Daje naj presv. Srcu Jezusovemu popolno zadoščenje za grehe ljudstva, s katerimi smo zaslužili pravično kazen.

O Slovencih je šel glas, da smo dobri, zgledni katoličani. Kolikokrat se je ob raznih priložnostih ponavljal častni pridevek: »dobro« slovensko ljudstvo! Zdaj pa naenkrat ta očitajoči poudarek in poziv: »Zadostujmo za grehe ljudstva!« Ali smo res tako zašli?!

Navajeni smo, da hvalimo, opisujemo, povišujemo in poveljučujemo le preveč vse to, kar je res lepega, dobrega, vzpodbudnega med nami. In priznati moramo, da tega tudi ni malo. Toda še več je takega, kar je graje vredno, kar jemlje dobro ime vsem Slovencem, kar nas tira v pogin in trajno nesrečo. Nedavno je goreč gospod pri večjem sestanku spregovoril bridko besedo: »Zgrazamo se, če slišimo, kako so zadnje čase padale nedolžne žrtve... Kaj pa naj rečemo o tistih tisočih in tisočih nerojenih človeških bitij, ki so postala žrtev nečloveških staršev in mater! Vse to je kolikor toliko znano, pa se nekaznovano ponavlja. Osebe, ki imajo take umore na vesti, hodijo brez človeške kazni med nami, pa se morda še zaničljivo in posmehljivo izražajo o vestnih krščanskih materah, ki sprejemajo otročiče kot dar vsedobrega Boga in jih zanj vzgajajo.

Ali ne vpijejo grehi detinskih umorov in druga preprečavanja v zakonskem življenju k Bogu za maščevanje! Ali ne kličejo kazni na naš rod? Kdo bi torej hotel oporekati, da zadoščevanje za tako žaljenje pravičnega Boga ni potrebno!

Med strašne zablode našega ljudstva moramo prišteti bogokletstvo. Pred par desetletji te grozanske pregrehe med nami ni bilo treba grajati, ker je nismo poznali. Bogokletstvo se je pritihotapilo med naše ljudi po prvi svetovni vojski. In zdaj oskrunjajo tuje bogokletne umazanije kakor ostudna gniloba naš blagoglasni slovenski jezik, oskrunjajo pa še bolj nehvaležna srca bogopozabnih ljudi. Koliko se je že storilo zoper to brezvestno početje, pa nič ne kaže, da bi se brezčutni oskrunjevalci božjega imena kaj spametovali ali se vsaj zavedali, kako drzno in vnebovpijoče je njih početje! Ali naj pustimo, da se bo še naprej blatila božja svetost in skrunila čast Marijina? Skupno zadoščevanje vseh dobrih in spokornih naj pomiri božjo jezo!

Ali naj naštevamo še druge rane, ki razjedajo in uničujejo telesno in duševno zdravje našega ljudstva?

Taka huda rana je alkoholizem, vdanost opojnim pijačam. V tem pogledu je naš narod še velik bolnik. Če hočemo zaježiti in ustaviti povodenj greha, moramo vendar že enkrat vsi dobromisleči v vrste protialkoholnih bojnikov in s svojim zgledom poboljševati tiste, ki jih pijančevanje zavaja, da prelamljajo vse božje in cerkvene zapovedi.

Naj skupna zadoščevalna pobožnost zajame tudi take nesrečneže, ki jih je imel doslej v pesteh pogubonosni in priskutni kralj alkohol. In še nekaj moramo prav posebno obžalovati: Kako to, da se marsikje po naših krajih cerkve praznijo, da jih je vedno več, ki se cerkvam odmikajo? Vzrokov je več. Ne motimo se pa ne, če pravimo, da je prišla vmes oviralna okoliščina težke vesti, ki si je nakopala breme iz šeste in sedme zapovedi božje: bremena nečiste naslade, krivičnosti, goljufije in tatvine. Kjer ni več volje poboljšanja, se začne opuščati prejemanje zakramentov in polagoma še služba božja. Pri mnogoterih je alkoholna kuga zatopila vest. Alkohol in

njega čezmerno uživanje ima pa, kakor znano, v spremstvu grešne pošasti, ki se porajajo iz prekršitve vseh božjih in cerkvenih zapovedi. Cerkve izpraznjujejo v mnogih primerih umori nerojenih otrok in druge pregrehe, ki so s temi zločini v zvezi. Najbolj uničevalno pa vpliva danes na krščansko življenje boljševiska sapa iz severovzhoda. Komunizem je vera, ki uči in širi brezboštvo. In vsakdo, ki pusti, da ga omamljajo ideje komunizma, gre počasi v objem brezverstva. Ta nesreča je danes med nami najusodnejša in največja. In vendar jo sprejemajo nekateri iz lahkomišljenosti, drugi iz nevednosti, tretji iz nekega obupa, mnogi pa, zlasti mlajši napol izobraženi pa iz drzne objestnosti, da kljubujejo in nagajajo. Toda po žerjavici hoditi ni varno.

Da bi vsi ti zaslepljenci spregledali, da bi jih ogrela in razsvetlila milost presvetega Srca Jezusovega, tudi ta namen naj bo obsežen v zadoščevalni pobožnosti prvih petkov. Brez tega nadnaravnega razsvetljenja takim zakrknjencem navadno nobena dobra beseda, noben še tako prepričevalen dokaz nič ne zda.

S tem smo pokazali, kako resničen je pregovor, da ni vse zlato, kar se sveti, in da je še med tem, kar se sveti, mnogo navlake, nesnahe in ogabnih smeti, ki jih je treba uničiti. Mnogo pregreh med nami je takih, ki se morajo imenovati javne, zato se je treba zanje javno pokoriti, zanje skupno zadoščevati. V ta namen je pa najbolj prikladna pobožnost do presv. Srca Jezusovega, zlasti še pobožnost prvih petkov. Božje Srce Jezusovo je »sprava za naše grehe«, je »dobrote in ljubezni polno«, je »naš mir in naša sprava.«

A. Č.

„Bog je svet tako ljubil...“

Sveti časi cerkvenega leta zlasti veliki prazniki so kakor zelenice v tegobah in pustinjah človeškega življenja. V takih dneh si bolj živo predočujemo, kaj je božji Zveličar storil za nas in za našo srečo. Sveti časi nas pa obenem opozarjajo, kaj moramo tudi mi storiti, da bomo deležni milosti odrešenja.

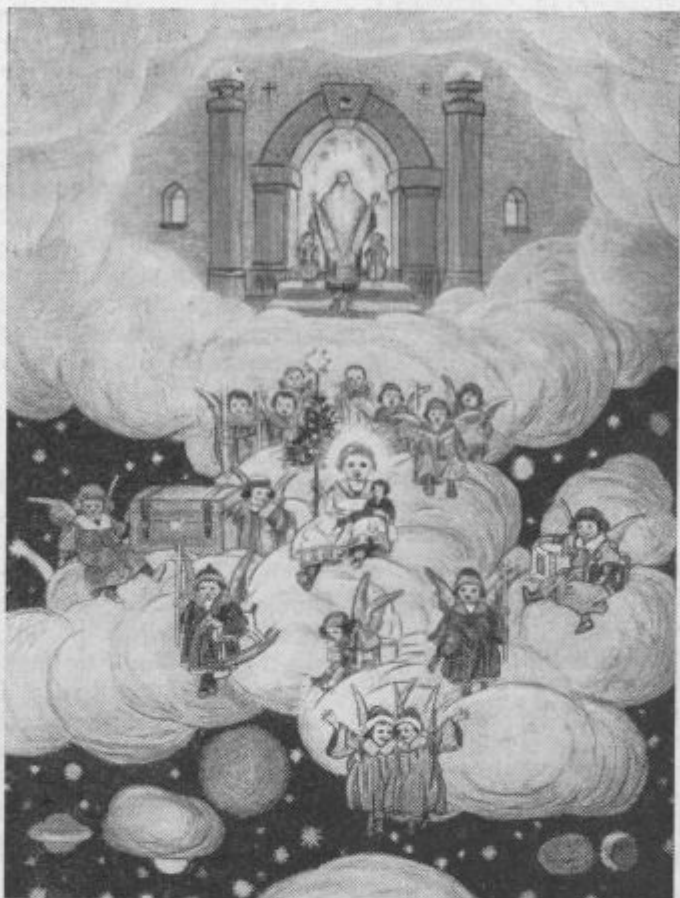
Božični prazniki, ki jim je podlaga dogmatična resnica učlovečenja in rojstva Sina božjega, so za nas zares prazniki ljubezni božje, saj nam glasno pridigujejo, kar je zapisano v knjigi božjega razodetja: »Bog je svet tako ljubil, da je poslal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel večno življenje.« (Jan 3. 16.)

Emanuel — Bog med nami! Da, med nami! Ali tudi v naših srcih? Ali mu pripravljamo vsaj v največjih praznikih dostojno mesto v srcih?

Poudarjamo: dostojno mesto v vernih, skesanih, spokornih, čistih, krepostnih srcih! O, ko bi vsi zares skrbeli za tak prihod Gospodov, bi pač danes ne bilo treba pisati in ne tožiti o tako pretresljivem, splošno občutenem trpljenju in tudi ne o prelivanju krvi, ki ga povzroča svetovna borba, in ne o žalostnih dejanjih brezvestnega uničevanja tuje lastnine, ne o pogostnih tatvinah, ropih in umorih.

Klic: Bog je dober! odmeva iz božične noči, iz svetega dne. Naj tudi nam ogreje srce, ublaži čustva, nagne in okrepi voljo, da bomo postali res dobri vsi, ki smo po krstu Kristusovem poklicani v kraljestvo Kristusovo. Skušajmo, da bomo tega poklica tudi vredni!

Bog je dober! Je tudi Sodnik, pa je prej Odrešenik, ki nam ponuja roko v spravo in rešitev. Približal se je nam; stopil je med nas, da more z

Božje Dete prihaja.

nami govoriti po človeško, da more biti tem bolj ljubljjen od nas. Odložil je vse svoje dostojanstvo, se ponižal in sprejel podobo hlapca-služabnika. Pojavil se je v človeški družbi kot nežno, ljubeznivo dete, ki steguje svoje rokice k nam. Ni se ga treba bati, saj hoče samo našo ljubezen!

Prinesel nam je celo posebno zapoved o ljubezni do Boga, ki je osnovna postava krščanstva in zagotovilo miru! Že rojstvo Gospodovo zagotavlja mir, ki so ga znanili angeli vsem, ki so Bogu po volji. Ta mir ima poroštvo stalnosti v izrečni zapovedi o ljubezni do Boga in do bližnjega.

Vse obeležje rojstva Jezusovega diha in siplje mir: Okrog božjega

Deteta so se zbirale v svetli noči in kmalu nato samo miroljubne osebe: Marija, Jožef, pastirji, Modri. Jezus nima ne orožja, ne vojske, dasi je kralj. Kot miroljubni knez ne vlada ne s krutostjo, ne z nasiljem, saj hoče vse pridobiti in vsem dobro storiti.

In še nekaj je, kar more utrditi in zagotoviti mir med nami in tudi med narodi: skromnost in ponižnost, ki jo uči novorojeni Zveličar s svojim zgledom; saj govori Sv. pismo o njem, da se je izničil in sprejel podobo služabnika nase. Hotel se je roditi po človeški podobi v staji in poviti biti v revne, siromašne plenice.

»Pri ubogih pastircih na slami leži, si revščino zvoli, ponižnost uči.«

Temu božjemu Odrešeniku, ki je prišel na svet kot nebojgljeno dete, je oskrbnik skromen rokodelec, ki mu ni mogel preskrbeti nobene udobnosti, še manj zunanje sijaja.

Znak pravega krščanstva je tudi danes: skromna ponižnost. Bogaštvo, kapital je krščanskemu življenju le ovira in le napotje napredku v kreposti, je mreža, ki se vanjo tako pogosto zamota k slabemu nagnjena duša. Krščanstvo uspeva v odpovedi; gmotna sredstva pa naj uporabljaja za rast v kreposti in v toliko, kolikor so potrebna za stanu primerno vzdrževanje. Pohlep rodi le krivico, zatiranje bližnjega, preganjanje, prepire in poboje, pa tudi vojske med narodi.

Kako prav je, da nas sv. Cerkev v pogledu na pohlepnost, ki se polasča naših src, vabi, naj skupno z vsemi verniki molimo v tihi molitvi pred sanktusom božične maše: »Prosimo, Gospod, naj ti bo vseč daritev današnjega praznika, da bomo po tem svetem združevanju dobili s pomočjo tvoje milosti podobnost z Njim, v katerem je naša narava združena s teboj. Ki s teboj živi...«

Vsebinsko božičnih praznikov današnji ljudje prav različno presojujejo in različno doživljajo. Po mestih jih ni malo, ki ne marajo več poznati betlehemskih jaslic. Drugi se zadovoljujejo s tako imenovanim božičnim drevescem, ki jim je pa samo prazna zunanost in podedovani običaj za zabavo otrokom. Znano je, da je tako okrašeno drevesce poganskega izvora in da dobi le pomen, če so zraven tudi jaslice. Le redki so, ki znajo razložiti, da znači tako drevesce ono drevo sredi raja, ki je bil Bog od njega prepovedal uživati sad. Ker tega ukaza prvi človek ni slušal, ker je prelomil zapoved in z grehom Boga žalil, je prišla kazen nanj in na ves človeški rod. Le usmiljenju Sina božjega se imamo zahvaliti, da nismo ostali v nesreči. Prišel je za nas na

zemljo, da nas je s svojim trpljenjem in smrtjo odrešil. In prav o božiču, ko se spominjamo prihoda Odrešenikovega, si postavljamo tudi drevesce poleg jaslic, da se tako spominimo tudi na les, na križ, kjer se je izvršilo naše odrešenje in nam je Jezus zaslužil obilne milosti, ki jih sedaj prejemamo v sv. zakramentih. Drevesce torej pomeni tudi les, ki je bil iz njega iztesan križ. Luči, svečke pomenijo Kristusa samega, ki je luč sveta; razni obeski in sladkarije so znak za bogate milosti, ki nam jih je Sin božji na križu zaslužil.

Torej k drevescu vselej tudi jaslice, potem pokažemo, da umevamo, kaj je sveti večer in kaj sveti božični dnevi.

In zopet se dobe napol poganski ljudje med nami, ki govore o božiču zgolj o darovih in o »božičku«, ki naj jih donaja. Toda ta »božiček« jim ne pomeni malega Jezusa, in te besede ne pišejo z veliko začetnico, marveč z malo. V mislih imajo le pravljicega možička, pritlikavca, ki naj bi jih obdaroval. Torej prazna vera ali aboten običaj brez višjega pomena.

V vernem srcu ne bo zadušila nobena sila, noben vihar in ne noben še tako hud pretresljaj tega, kar ima korenine v največji skrivnosti svetovne zgodovine: v rojstvu Sina božjega, ki je padlo človeštvo spravil z nebeškim Očetom.

Tistim pa, ki jim ni mar sveto-nočna blagovest božjih odposlancev, je vsakoletna bilanca notranjega življenja popolnoma pasivna, pod cesto, pa se je bati, da bo končna bilanca prav taka. In kakšne postavke so v tej bilanci?

Namesto miru — nasprotovanja, prepiri, zavist, med narodi vojskovanja;

namesto blagodejnega napredka v dušnem oziru — razdor, nezadovoljnost, obup;

namesto zunanega napredka — razdiranje in rušenje človeških dobrin;

namesto poštenja in vestnosti — tatvine, krivičnosti in goljufije; namesto svete in krščanske svobode — medsebojno zatiranje, duh suženjstva.

Zato pa naj nam bo božič ne samo obletnica ali spomin Kristusovega rojstva, marveč tudi novo rojstvo božjega Deteta v naših srcih!

A. C.

Marija peva!

*Moj spev se dviguje
nad nebni obok,
ko gledam Te v jaslih,
predragi Otrokl!*

*On, ki me je Sinu
za mater izbral,
vse Tebi je čare
nadzemeljske dal.*

*Od Svetega sem Te
spočela Duha;
zato je vsa v Tebi
krasota nebá.*

*Kot jutranji zarji
žare mi oči,
ker sonce najlepše
pomladi si Ti!*

Franjo Neubauer.

Božični zvonček

Kdo še ni bral zajemljivih pravljic in povestic o pogreznjenem zvonu, ki se vsako leto v tihi, skrivnostni božični noči na sveti večer oglašá iz vodnih globin. In če ljudje pazljivo vlečejo na ušesa, utegnejo njega čarovito zvonjenje zaznati. Še o Blejskem jezeru je prišlo v pravljlični svet, da skriva v sebi srebrn zvon. Kdaj bo prišel na dan?

Tam gori ob nemškem Breisgavu čepi ob čedni vasi na višini podrtija nekdanje graščine. Med razpadlimi temnimi oboki je lahko opaziti sledove sedaj zasutega vodnjaka. Njega dni je šegala globina vodnjaka noter do doline. Takrat je prihrumel sovražnik v deželo. Dvorjanke, ki so stanovale v gradu, so v naglici potopile srebrn zvonec domače kapele, ki je imel prečudno mil glas, na dno vodnjaka, da bi ne prišel v nepoklicane roke. Ko so ga po odhodu tujih roparskih druhalih hotele zopet dvigniti, ga ni bilo več najti. Pogosto so hodile k robu vodnjaka in žalostno gledale v globočino. V božji sveti noči so prišle zopet žalovat.

Kako so bile presenečene, ko jim je zadonel srebrnosvetli glas potopljenega zvona zopet na ušesa!

Tako pravljlična pripoved.

Iz davnine in globine starih časov pa res doni po mrklem ozračju sedanje tužepolne dobe zvonjenje miru, edinstvenega miru, kakršen nikdar prej ne slej še ni bil sklenjen. Ob podpisu tega miru je bilo skončano in odstranjeno tisočletno nasprotstvo med nebom in zemljo. Iz nebes so priplavali poslanci in borci božji ter pogrnili plašč miru čez ves svet: »Mir ljudem na zemlji, ki so Bogu po volji!« V znak te sreče je zaplapolal na nebeškem svodu ogenj: božična zvezda!

Ta mir ima trajno vrednost in veljavo, saj je sklenjen za vse rodove. In če je kdo še navzkriž z Bogom in njegovo sveto postavo, more biti še vsak čas sprejet v to mirovno pogodbo, če ga je le volja.

V znamenje večne trajnosti in vedno novega začetka te pogodbe se povrača

praznik miru in ljubezni božje, rojstvo Gospoda Jezusa Kristusa, vsako leto. Novi angeli, posvečeni duhovniki morajo biti znanilci te mirovne pogodbe in izpred oltarja razglašati klic miru, ko povzemajo pesem nebeških angelov »Gloria in excelsis Deo!«

Le nikar preslišati tega slavospeval! Sveti večer ti prinaša ponudbo miru. V ta namen se je ponižal sam Sin božji in prišel iz daljnje večnosti doli na zemljo, da bi poplačal neizmerno vojno odškodnino za vstaškega, kazni vrednega upornega človeka, da bi po zadoščevanju oproščene zemljane zopet pripeljal na srce nebeškega Očeta in k poljubu miru.

Kako svinčeno težka je vendar zavešč grešnosti! V primeri s težo greha in s kaznijo, ki jo zanj zaslužimo, je ni ne bolečine, ne stiske, ne gorja, ki bi človeka bolj težilo, grizlo, razdevalo in vznemirjalo. Imamo pa veselo, tolažilno besedo, da Kristus, ki je prišel zato na svet, da bi zagotovil človeštvu mir, nikogar ne zavrže, če se mu skrušeno približa. »Kdor pride k meni, ga ne bom zavržel.« (Jan 6, 37.)

Ni še tako dolgo, ko je bil goreč duhovnik (H. M.) prav na sveti večer klican, da previdi staro, smrtnobolno ženo. Trepetala je v golem siromaštvu, v zastareli nesnagi. Še bolj divja in zapuščenena in grozna je bila njena notranjost po dolgih letih hudobiji vdanega življenja. Že je čakala smrt poleg, da zgrabi umazano dušo in jo izroči pravici božji v roke. Strašen je bil pogled na to obupano žensko, ki je že slutila grozo obsodbe božje. Toda praznik ljubezni božje je vrigel žarek upanja tudi v srce te nesrečnice. Duhovnik je otajal grešne okove njene srca z veselimi sporočili o Njem, ki je prišel v puščavo čakati tudi njeno dušo in je na veliki petek prestal od nje zasluženost smrti, v zakramentu pokore pa zapustil milost dušnega prerodenja za večno življenje. Žena je prejela mir in tolažbo božičnega večera in potolažena umrla.

O človek, ki te teži zadolženost pred Bogom! Božič je tu! Med Bogom in teboj naj zavlada zopet sprava in mir! Sprejmi božje Dete zopet v naročje in stopi z njim kakor z belo zastavo pred nebeškega Očeta!

Pozdravljamo te z angeli . . .

*Marija, v milosti žariš
v nebeških biserih blestiš,
brezmadežna je tvoja pot,
s častjo te venčal je Gospod.*

*Življenje njemu dala si,
ki tebe je ustvaril —
in tvoji duši milosti
največje je podaril.*

*Marija, slava, slava ti,
pozdravljamo te z angeli,
odpri brezmadežne roke
na svoje sprejmi nas srce.*

*da bomo v zarji čistosti
za Jezusom hodili
in v soncu božje milosti
se za nebo borili.*

Gr. Mali.

Solon je prišel nekoč na dvor bogataša Kreza, ki je grškemu modrijanu hotel razkazati vse svoje ogromno bogastvo: »Ali poznaš koga, ki bi bil bogatejši od mene?« — vpraša Krez obiskovalca. »Da, poznam enega; Tello mu je ime. Ta je namreč potem, ko je spoznal, da so vsi njegovi otroci

dobro preskrbljeni in spoštovani, imel srečo, da je umrl v boju za domovino.«

»Kaj pa mene? Ali me ne prištevaš srečnim?« — povzame Krez. »Mi Grki« — pripomni Solon — »ne občudujemo sreče, ki je minljiva; zato, preden prištejemo koga med srečne, hočemo vedeti, kako bo umrl.«

Slava Bogu na višavah.

Jezus v hlevu

Ko sta Jožef in Marija prišla v Betlehem, ni bilo zanju prostora v prenočišču, pravi sv. evangelist Luka 2, 7. V tem stavku je več, kakor bi brez preudarka lahko mislili. Če bi bil evangelist hotel samo to reči, da betlehemsko potniško prenočišče ni moglo več nikogar sprejeti, bi bilo dosti, da bi bil dejal: »Ni bilo prostora.« A v poročilu se glasi: »Zanju.« Te besede se gotovo nanašajo na njune posebne okolnosti, namreč na to, da se je Mariji dopolnil čas po angelovem oznanjenju.

Lahko bi kdo rekel: »To je pa že malo preveč bistrournno!« Pa ni res. V Betlehemu je imel Jožef brez dvoma znanca ali tudi sorodnike, ki bi jih mogel zaprositi gostoljubnosti. Res da je bilo mestece najbrž natrpano, toda kotiček za tako preprosti in skromni osebi se je v tistih krajih še vedno lahko do-

bil. V Jeruzalemu so se o Veliki noči zgostili stotisoči romarjev, da ni bila nič manjša gneča kakor v Betlehemu ob ljudskem štetju, pa so vendar vsi našli prostor za tiste dni. Seveda v takih okolnostih so se spremenile v karavanska prenočišča za ljudi in živino tudi siromašne zasebne hiše, ki so imele navadno samo eno veliko sobo v pritličju. Tu je bilo vse življenje skupno in očitno: vse se je godilo pred očmi vseh. Zdaj razumemo, zakaj evangelist poudarja, da ni bilo prostora »z anju«. Zakaj ura Jezusovega rojstva se je približala in Marija je mislila le, kako bi se odtegnila nepoklicanim očem.

»Ko sta bila tam, se je dopolnil čas poroda. In porodila je sina prvorojenca, ga povila v plenice in položila v jaslje« (Lk 2, 6—7). Tu se govori samo o jasljih; a kdor pozna tedanje razmere in

običajje, razume, da če so jasli, mora biti tudi hlev. Hlev pa po tedanjih običajih zahteva votlino, duplino, vsekano v grič zraven vasi. Votline te vrste, določene za tako rabo, se vidijo tudi dandanes v Palestini v bližini naselij. Hlev, ki sta se zanj odločila Jožef in Marija, je imel morda nekaj živali in je bil umazan in nesnažen, a je bil nekoliko proč od vasi in zato s a m o t e n in tih; to je bilo bo- doči materi dosti.

Ko sta torej prišla Jožef in Marija v Betlehem in videla, da se ljudi kar tare, sta se nastanila v tej samotni votlini. Tu bosta počakala, da opravita popisovanje in da pride ura poroda. Jožef je kolikor mogoče uredil kot, ki je bil najmanj umazan, naredil iz čedne slame

ležišče, vzel iz brašna, kar sta imela jesti s seboj in kakšno drugo prtljažno stvar, ki jo je položil v jasli. Drugih udobnosti takrat v Palestini nista mogla zahtevati potnika te družabne stopnje, ki sta bila povrh sama od sebe šla proč od ljudi v votlino za živali.

Kratko povedano: uboštvo in čistost sta bila zgodovinska vzroka, zakaj se je Jezus rodil v živalskem bivališču: uboštvo tistega, ki mu je bil pred postavo za očeta in ki ni imel denarja, da bi si ob takem navalu najel opremljeno sobo; čistost Nje, ki mu je bila mati po naravi in ki je hotela za- streti svoj porod s spoštljivo kopreno.

(Ricciotti, Vita di Gesu Cristo.) J. S.

Človek

*Je krasno sonce in zvezdovje,
prelepo polje in ravan;
mogočno morja je valovje;
ponosen gorski velikan.*

*Čarobne so cvetice mične,
živali vsakih sto panóg.
Med vse stvari tako različne
postavil je človeka Bog,*

*Zravnana je njegova hoja
in bistro njega je oko;
z razumom dela brez pokoja,
ustvarja čuda ti z roko.*

*Kot blisk mu urno misel teče
in polno čustev je srce;
kar z voljo trdno človek reče,
kot z žebljem vse pribito je.*

*Mar ni za nas to jasna priča,
da človek je najlepša stvar,
da duša mu telo veliča,
prežema milosti ga žar!*

*Spoštuj se, človek, stoj na straži,
dostojnost čuvaj si in čast!
Strasti se váruj, greh sovraži,
da satan ne dobi te v past!*

† A. Dolinar-Lučinski.

Delajmo jaslice!

Naš narod ima mnogo prav lepih verskih obredov in običajev, ki so z njimi prepleteni sveti časi cerkvenega leta. Med najlepše moramo po pravici šteti božične jaslice.

Prav do sedanje dobe skoraj ni bilo slovenske družine, kjer ne bi za božič

postavljali jaslic. Na žalost pa ta pre-pomenljivi spomin na rojstvo Gospodovo tu in tam ponehuje. Namesto jaslic postavljajo versko popolnoma brezpo-membno božično drevesce, ki verske pojme otroku samo meša in kviri. Nasprotno pa je postavljanje jaslic čudo-

Božič v Betlehemu.

vito vzgojno sredstvo za našo mladino.

Dobri otroci se jaslic vesele že dolgo prej, preden jih zares postavijo. Ves advent že mislijo nanje. Skrbno pazijo, da jim sneg ne zapade za jaslice neobhodno potrebnega mahu. Zato ga čimprej naberejo in skrbno posušijo. Tudi gledajo, da dobijo kar najlepšega. Nato je treba pripraviti hlevček. O kako iznajdljivi in naravnost umetniško navdahnjeni so v tem oziru naši dečki. Iz različnih kamenčkov sestavljajo hlevček, ki naj se odlikuje po sličnosti s skalnato votlino v naravi. Drugi uporabljajo za to drobne grče starih sreves, ali lubje in podobno. Vse jim pride prav, vse znajo uporabiti.

Kaj mislite, ali ne oplemeniti vse to delo mišljenja naše moške mladine! Ni dvoma, da je tako. Mesto praznih, vsakdanjih in ničemurnih misli je njihov duh napolnjen s samimi lepimi in blažilnimi mislimi in predstavami, od katerih je samo še en korak do pobožnosti in molitve.

Glavna njihova skrb pa je posvečena Jezuščku, Mariji in Jožefu. Včasih je bilo tako, da so Sv. družino izpostavljali kar po domačih hišah. Naslikali so jo na trd papir in jo izrezali v obliki stoječih kulis. Prav tako so naredili tudi napis »Gloria« ter pastirčke in ovčice. Tudi poslikani prtič za jaslice je bil doma narejen. Tako je bila božična skrivnost res globoko občutena in doživeta v dušah.

Žal da je to domače delo v zadnjih letih izpodrinila tovarniška roba, ki navadno ni ne lepa, ne spodbudna. Naša mladina pa hoče, da so njene jaslice lepe, njeni pastirčki in ovčice kakor žive. Nekateri jih kar sami ulijejo iz mavca, ovčice pa še oblečejo v belo volno. Toda to ni lahko delo. Zato mu ni vsakdo kos. Pa si znajo nekateri drugače pomagati. Skrbno zbirajo svoje prihranke, da si kupijo, česar sami ne morejo izgotoviti. Ali ni to tudi velikega vzgojnega pomena!

Dobri starši bodo z veseljem pomagali otrokom pri tem lepem delu. Če bo

otrokom zmanjkalo denarja, bodo pa sami priskočili na pomoč. Jaslice morajo biti lepe in umetniške, da bodo tem bolj blažljivo učinkovale na mlada srca.

Tako otroci za jaslice vse pravočasno pripravijo. Božič je pred durmi in treba jih je le še postaviti. Zdaj ni časa na nič drugega misliti kot samo na jaslice. Postavljen je hribček, ves zelen v svojem mahu. Tudi dreves in grmovja ne manjka, kar je vse delo pridnih mladih rok. V hribčku je vdelana skalnata votlina tako naravno, da v Betlehemu ni moglo biti dosti drugače. Bele stezice, natresene z drobnim peskom, vodijo tja. Po njih hite pastirčki, veliki in majhni. Po mahu pa se pasejo bele ovčice.

In kaj šele Sv. družina! Ta mora vsa blesteti v svetlobi. Naši mali so postali

pravi mojstri in znajo napeljati tudi drobne električne lučke. Tam sredi pašnika gori resničen ogenj, ki se ob njem grejejo pastirčki. Tudi »Gloria« je lepo osvetljena.

Prav tako so se ogrela drobna srčeca mladine. In še starejšim se otaja srce. Kar vsem privre iz grl mila božična pesmica:

Tam stoji pa hlevček,
tam stoji pa hlevček,
lepi hlevček Betlehem.

Kako zbledi ob tem prizoru še tako razkošno obloženo božično drevesce, ki je tujeга, poganškega izvora, pa nam ne sme izpodriniti naših slovenskih jaslic.

Janez Veider.

Svetnikov nam je treba

Bridka je ugotovitev, da človeška družba tudi v dobi po svetovni krvavi vihri na splošno ni krenila s krivih potov, marveč se je vsled številnih socialnih stisk in homatij in zlasti vsled rvanja podtalnih sil pogrezala še globlje. Šopirila se je verska brezbriznost, pohlep po uživanju je zajemal vedno širše kroge, oboževanje denarnega malika je raslo dan na dan. Mlajši rod se je kljub resnosti časa vdajal lahkomišljenosti, športu in zabavi.

Prizadevanje, da bi se poživila verska zavest in okrepilo versko življenje, ni imelo onih uspehov, ki smo jih pričakovali. Zapreke, ki jih je treba odstranjevati, so po naši sodbi v prvi vrsti n r a v s t v e n e g a, ne toliko verstvenega značaja.

Gotovo je, da bi se tisoči in tisoči zlasti v vrstah olikancev bolj krepko oprijeli vere in življenja po verskih načelih, če ne bi terjala n r a v n i h obveznosti. V tem tiči večinoma vsa težava. Vzroke mlačnosti in nevere moramo iskati v čutnem srcu, v oslavljeni volji. »Rad bi videl moža, treznega, razsodnega, čistega«, — piše La Bruyère (Stimmen der Zeit«, l. 94, str. 311) —,

ki bi trdil, da ni Boga. Toda takega moža ni dobiti.«

Cerkveni učenik in škof sveti Avguštin kar naravnost trdi: »Ni ga brezverca, razen nečistneža!« — V tem tiči globoka resnica, ki razvozlja ono zagonetno vprašanje: Zakaj je svet v hudo zakopan. Rod, ki hlepi po svobodni ljubezni, ki se zapleta v spolne zablode izven zakona in v zakonu, se ne more dobro počutiti ne v verskem ozračju, ne v božji bližini.

Nenravnost je za vsak narod še daleko hujša šiba, kot je alkoholizem. Pijači vdanim osebam ne moremo dostikrat odrekati izredne darovitosti, dočim so nečistniki večinoma duševno manj vredni, nizkotni, drzni in neobčutni. Kakor je pohlep po čutnem uživanju povzročil nešteto verskih zmot in krivih ver, tako je nenravnost hkrati glavna in najbolj trdovratna ovira verski obnovi in verskemu življenju.

Druga ovira, ki zabranjujeboljšanje, je poželenje oči, ali kakor pravimo bolj učeno »materializem«. Ali niso skorajda vsi sloji prežeti s pohlepom po zlatega teletu in po rajanju

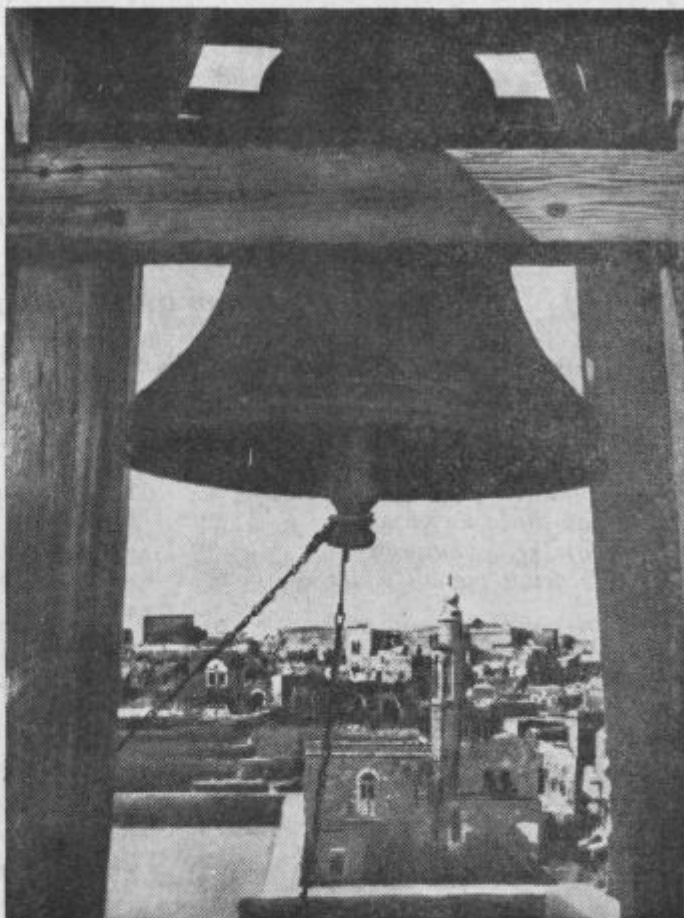
okrog njega? Ali ne gineva ob tem in prav vsled tega umevanje za višje cilje, za verske zadeve?

Človeštvo se vsled beganja za časnimi dobrinami, za mamonom, ne zna ali ne mara več onostransko usmeriti! Pogreza se v zunanost, v svet, v uživanje. Kakor delavci, ki so dan na dan priklenjeni na delo v zatohlih strojnicah, ne čutijo več morečega vzduha, tako se danes velik del človeštva skoraj ne zaveda več nevarnega ozračja, ki mu povzroča duhovno smrt.

Nadaljnji vzrok, da se jih danes mnogo od-tuji Cerkvi, da so versko tako rekoč ločeni od svoje duhovne matere, navajajo nekateri dušeslovci tudi v zgo-jo novejšega časa, kakršna se nudi po realnih srednjih šolah. Angleški konvertit Robert Hugh Benson

piše: »Tisti, ki so nasproti Cerkvi najbolj mrzli, so srednjeizobraženi ljudje; študirali so sicer nekaj, pa ne dovolj... K tem spadajo tudi učenjaki, ki so dosegli v posebnih strokah (n. pr. v kemiji, matematiki) višjo stopnjo, pa so jim vse stvari, ki se ne dajo nategniti na njihove formule (oblike), brez vsake vrednosti.« — »Dve vrsti ljudi poznamo, ki so katolištvu najbolj naklonjeni in zvesti: čisto preprosti ljudje in pa najbolj modri in globokomisleči učenjaki... Nasproti tem pa napolizobraženci in ljudje tako imenovane meščansko-filistrske vrste vero najhitreje in najhladneje odklanjajo.« (»Herold des Glaubens.«)

Napolizobraženec, zlasti če se ga drži še neka oholost, postane kaj hitro

Božični zvon v Bellehemu.

mrzel in hladen za versko življenje; izgubi milost stanovitne molitve, pa tudi zmožnost in milost, da bi postal mučenec za verske vzore. Prav tako postane neobčuten za lepoto in vzvišenost cerkvenih obredov in liturgije sploh.

S polizobraženostjo se pa — kakor rečeno — dostikrat družijo napuh in domišljavost, ki se oprijemlje pogosto takih oseb, katere imajo nekaj vodilne besede v družbi ali društvih ali strankah.

Kako zopet ugladiti pot krščanskemu življenju? Spreobrniti današnji svet bodo mogli samo svetniki. A. M. Weiss O. Fr. pravi v svoji apologiji (p. 109): »Čakamo vedno, da pride četa novih, velikih svetni-

k o v, ki naj bi prenovili obličje zemlje. Prav res. Svetnikov živo potrebujemo. Pri takih pa, kakršni smo mi danes, bi ne Henoh, ne Elija, če bi prišla, nič ne opravila...»

Svet se danes ne bo spreobrnil z drugačnimi sredstvi, kot se je pred 2000 leti. Ne politika, ne programi, marveč nadnaravni pomočki bodo rešili človeško družbo.¹

¹ »Hist. pol. Bl.«

Stopi ti na prostor moj!

*Stopi, ljubi angel varuh,
v cerkvi ti na prostor moj,
bodi tam pri sveti maši,
v duhu združen bom s teboj.*

*K darovanju ti položi
mojo dušo na oltar;
moje križe, moje delo
Večnemu ponudi v dar!*

*Pri povzdigovanju moli
o sveti hostiji Boga;
prosi ga, naj skrije mene
o rano svojega srca!*

*Dušam v vicah, mojim dragim
nesi sveto Rešnjo Kri!
Grešnike, umirajoče
z njo pokropi, greh izmij!*

*Ko bo mašnik se obhajal,
tudi meni, angel moj,
sveto Hostijo prinesi,
moli Jezusa z menoj!*

*Prosi, da ves svet deležen
dragih mašnih bo sadov!
Meni pa na dom prinesi
svete maše blagoslov!*

M. Elizabeta.

¹ Pesem je sestavljena za uporabo tistim, ki v današnjih dneh ne morejo k sveti maši.

Bog je ljubezen

ALI KAZEN... ALI...

Naš zvesti in marljivi sotrudnik, župnik J. Langerholz, je sestavil vrsto odgovorov na vprašanje, ki se danes v mnogih inačicah ponavlja: »Čemu in zakaj toliko gorja in trpljenja?« Ali so poskušnje in stiske res tudi kazen božja? Ali so zgolj kazen? V posameznih številkih ne moremo pričakovati popolnega in vseobsežnega odgovora, ampak v celotni razpravi, ki se bo raztegnila na več številkih. Zato je treba vse te članke zaporedoma pazljivo brati, da bomo na jasnem in potolaženi.

(Op. uredn.)

I.

»Oh, kaj bo, kaj bo!«

»Kazen božja! Sama živa kazen!«

»Ali smo to zaslužili?«

»Smo že morali.«

»Toda saj drugi tudi zaslužijo. Zakaj pa tisti drugi niso kaznovani?«

»Molči, tiho bodi! Zidovi imajo ušesa, grmovi poslušajo, kakor bi bili živi.«

»Kakor bi bili živi... Kar strah me je!«

»In veš, kaj je rečeno? Ne sodite, da ne boste sojeni.«

»Oh, kdaj bo vsega tega konec!«

Pri vaškem perilniku so se ponavljali taki pogovori od jutra do večera, od zore do mraka in bi se bili tudi od večera do jutra, če bi ne bili zabranjeni.

Stalno ponavljanje: »Kazen, kazen božja, sama živa kazen! Šiba božja, grozna šiba! Ali je še ne bo konec! Ali smo to zaslužili?!« Po vseh cestah, po

potih in prelazih je bilo vse polno same kazni in šibe božje.«

V to modrovanje se je pomešal vaški modrijan, Podlesnikov oče, pa se je obrnil do modrujoče Komarice in do Mlakuževe Neže, njene tovarišice.

»Tiho ženske, tiho!« je grmel njegov glas. »Pustite Boga«, naj on gospodari in nikar ne gospodarite ve v njegovem imenu!«

Mogočen je bil njegov glas, mogočen kot tromba s Sinaja.

»Kdo pa gospodari v božjem imenu? Kar je, to je!« Saj sam vidiš. Lahko vidiš, če imaš oči,« se mu je po robu postavila Mlakuževa Neža.

»Neža! Kar ti vidiš, je črno, vse prečno. Povsod vidiš samo noč, samo temo.«

»Kaj pa hočem drugega!«

»Neža! Te bom pa nekaj vprašal. Seveda če te smem in če ne boš užaljena.«

»Kaj bo neki vprašal?« je radovedno pristavila Komarica. »Saj smem slišati, ali ne?«

»Smeš, smeš! In vsi smejo poslušati, kar jih bo še semkaj prišlo.«

»Neža! Kako pa ti vsak dan moliš?«

»I! Tako kakor vi. Ali ste mar vi Turek?«

Neža je spoznala, da je bila v začetku le malo pregraba s Podlesnikovim očetom in je svojo grobost skušala na lep in hiter način popraviti.

»Ne, Turek pa nisem, kakor vidiš in veš. Kristjan sem, katoličan, kakor ti. Zato te pa vprašam, kako vsak dan moliš?«

»Ali mislite, da vam bom kar tukaj na cesti zbrbljala vse molitve?«

»Tega ne zahtevam. Le moli sama zase ali pa moli v cerkvi pri božji službi, tam je čas in mesto za to. Samo začetek tiste molitve mi povej, ki jo vsak dan neštetokrat moliš. Saj veš, katero mislim.«

»Ali Očenaš?«

»Da! Očenaš! Ali pa veš, komu praviš ‚Oče naš‘? Ali veš.«

»I, Bogu! Komu pa drugemu?«

»Bogu. Prav imaš in prav govoriš.«

»Mislim, da! Saj nisem neumna.«

»Neumna nisi. Ali govoriš pa včasih, kakor bi bila nespametna. In še mnogo jih tako govori.«

»Ali se vam meša? Ali slišite travo rasti?«

»Nič se mi ne meša in nič ne slišim trave rasti. Boga imenujemo Očeta. In dober je ta Oče. V Katekizmu si se učila, da je Bog neskončno dobrotljiv. Vsemogočni, usmiljeni Bog — ponavljamo neštetokrat v svojih molitvah, ali ne?«

»Tako je!«

In vidiš, kako presojava tega dobrega in usmiljenega Boga? Naprej in naprej mu očitamo, da tepe in kamenja in da pogublja. Kazen božja, šiba božja in spet kazen božja. Tako se mi zdi, da si ljudje predstavljajo Boga, kakor žandarja in policajja, ki je vedno pripravljen udariti in strahovati. Kakor voznika, ki vozi svetovni voz in udriha po svetu kakor voznik nad konjem.«

»Oče, ali vi niste nikoli našeskali vašega Janeza?«

»O, že že! Ampak ne vsak dan. S fantom sem pač strog, a tudi dober, kakor je prav. Želim mu dobro, ali ne zavedam se, da bi bil krut ali krivičen do njega. Tako je.«

»No, vidite!«

»Vidim in priznam. Bog je neskončno svet in pravičen. Hoče in ljubi vse dobro in sovraži vse, kar je hudega. Pa

Betlehemske žene.

tudi plačuje vse dobro; kar je pa hudega, pa seveda kaznuje, natančno, kakor si kdo zasluži.

»No, vidite!«

»Vidim, da Bog ne strahuje naprej in naprej svojih otrok, odpušča in prizanaša in plačuje, kakor in kadar sam hoče. Ljudje pa hočejo iz dobrega, usmiljenega in neskončno dobrotljivega Boga narediti trinoga, tirana, ki naprej in naprej vihti svoj bič, udriha, strahuje in kaznuje kruto, strahovito in neusmiljeno.«

»Torej vi ne vidite kazni božje?«

»Jo že vidim, kjer jo vidim. Ali v vsem in povsod je pa ne vidim.«

»Pa smo res radovedni, kje vi kazni vidite,« je posegla Komarica v pogovor.

»Vem, da so ljudje marsikaj zakrivali. Pa ne vsi! Vem, da ne poznajo ne nedelje ne praznika, vem, da kradejo in goljufajo in preklinjajo; vem, da svojega bližnjega preganjajo, sovražijo, pobijajo, pa ne vsi. Vem pa, da Bog ves svet obiskuje zdaj z dobroto, z dobrimi letinami, z bogastvom zemlje in s srečo in z blagoslovom; vem pa, da obiskuje svet tudi z nadlogami, zdaj s sušo, s točo, s povodnijo, z boleznijo in s smrtjo. Nekateri zaslužijo dobrote, vsi pa ne; nekateri zaslužijo strahovanje, drugi ne. Bog pa v svoji neskončni modrosti in pravičnosti plačuje in povrača, kadar hoče in kjer hoče in kakor hoče. Svoje račune z nami bo sklenil šele v večnosti. To, kar pa dela na zemlji z nami,

je samo preskušnja. Preskušnja naše vere, našega upanja, naše ljubezni, naše stanovitnosti, pa tudi preskušnja naše upornosti, trmoglavosti. Hočem reči, da Bog nas v tem življenju le preskuša in da bo šele pri sklepnem obračunu spregovoril svojo besedo o zvestem hlapcu, ki je bil v malem zvest in bo čez veliko postavljen...«

»Zakaj pa nam Bog tega ne pove?«

»Bog nam je že povedal, pa že davno, samo da ga mi nočemo in ne znamo razumeti. V tem oziru bomo morali mi preurediti svoje govorjenje in mišljenje o Bogu. Prav korenito preurediti. Glavno naše delo bo moralo biti, ljubiti Gospoda našega Boga, ne pa samo trepetati pred njim in pred njegovo šibo. Ne samo oznanjevati, da te bo Bog kaznoval, ampak vse več in veliko več misliti na to, da nas Bog ljubi in da moramo tudi mi Boga ljubiti. Zato bi tudi priporočal, naj bi mi bolj brali Sv. pismo.«

»Pa Sv. pismo je samo za duhovnike!«

»O, tudi za vernike. Berimo ga pa po malem, počasi in premišljevaje. Priporočal bi vsem, ki hočejo spoznati Boga in njegovo ljubezen, prvi list sv. Janeza. Vzemite ga in berite ga.«

»Pa ga bom res prebrala.«

»Prebrala in prebirala. Komarica, ti in tvoj on. Ne bo vama škodovalo...«

J. Langerholz.

Puščavniki

Puščavniki se imenujejo ljudje, ki so se odtegnili svetu in živeli v samoti; od tod tudi ime: »samotarji«. Nemci jim pravijo »Einsiedler«, Latinci pa eremita, anahoreta, solitarius. V starodavnosti so ločili samotarje, ki so samotno, sami zase živeli, od redovnikov, ki so po določenih pravih imeli skupno življenje v samostanih. Grki in Latinci so te imenovali coenobitae (cenobite), kar pomeni »skupaj živeče«.

Stari puščavniki so posnemali pre-roka Elija in sv. Janeza Krstnika. Ob

času preganjanja kristjanov se jih je mnogo odtegnilo v puščavo, zlasti v tebajsko v Egiptu. Najbolj znana puščavnika sta sv. Pavel in sv. Anton. Nekateri puščavniki so šli pozneje v samostane; nasprotno so se pa drugi samostanci iz hrepenenja po večji popolnosti umaknili v puščavo.

Puščavniško življenje ni lahko, saj je bilo združeno le s premagovanjem in zatajevanjem. Pa tudi ni bilo brez duševne nevarnosti, na kar sta opozarjala že sv. Bazilij Veliki in sv. Benedikt.

Papež Benedikt XIII. (1724—1730) je določil, da spadajo puščavniki pod škofijsko upravo in nadzorstvo, da morajo dobiti za sprejem in za nošo redovne obleke škofovo dovoljenje.

Na Nemškem so samotarji živeli po gozdovih; odtod ime »Waldbrüder« (gozdovniki).

Puščavniki so imeli posebno obleko: črn ali rjav habit z ozkim oplečnikom (škapulirjem) in usnatim pasom. Njih plašč je segal do ledvic. Nosili so brade. Njih življenje pa je bilo mrtvičenje samega sebe.

Dnevni red je obsegal: molitev, spodbudno branje, pouk okoliške mladine v krščanskem nauku in v drugih potrebnih vednostih; poleg tega pa tudi ročno delo: cepljenje drv, pletenje košev, pomoč bolnikom. Če so bivali blizu cerkve, so opravljali tudi cerkovniške in strežniške posle.

Dolgo časa so živeli brez medsebojne zveze. V začetku 18. stoletja so se pa začeli družiti v medsebojne zveze, da so si zagotovili pomoč ob boleznih in molitev po smrti.

Ker so bili skoraj vsi tretjeredniki, so bili njih nadzorniki frančiškani in kapucini.

V Avstriji jih je cesar Jožef II. dne 18. marca 1783 odpravil.

Ljudstvo se jih še spominja in pripoveduje, kje so bivali in kako so živeli.

Na Štajerskem se je ohranil še zapisnik yseh tamošnjih takratnih puščavnikov. Bilo jih je 48. Na Južnem Štajerskem jih ni bilo mnogo. Bivali so v Cmureku, v Radgoni in pri Sv. Lovrencu

pri Ptujju. Tudi na Koroškem jih je bilo precej. Pri Mariji v Trnju (župnija Železna Kapla) je stalo 20 metrov od cerkve malo poslopje (8×4 m). Določeno je bilo za puščavnika. Svet je bil cerkven. Najemnik cerkvenega sveta je bil Matej Debotti. Ta je dovolil Kristjanu Millerju zidavo hišice. L. 1730. jo je prodal za 168 gold. trškemu pasarju, ki je denar volil za večno luč pred pokopališčem M. B. v Trnju. Za Millerjem je bil puščavnik Matija Dobnikar. Med puščavnike je bil sprejet l. 1730. v Rimu; zaobljube je pa napravil v Celovcu. V Železno Kaplo je prišel l. 1731. Po razpustu po cesarju Jožefu je puščavništvo tu prenehalo (Singer, IV, 244).

Puščavnik.

Južno od cerkve v Žihpoljah stoji približno pet minut oddaljena puščava. Ime pove, da so tu stanovali puščavniki. V Žihpolju je ustanovil tako puščavo plemeniti Eherhard de la Vale, ki je bil tajnik deželnega glavarstva v Celovcu. L. 1698, se je svetu odpovedal in je kot brat Jožef pristopil v tretji red. Prosil je 1. marca 1701 samostan v Vetrinjah, da so mu prepustili v Žihpoljah del vrta za gradnjo puščave in kos jarka za ribnik. Pri deželnem glavarstvu je založil 1000 goldinarjev po 5%, da bi vsakokratni puščavnik užival obresti. Umrl je dne 31. oktobra 1713. Pokopan je bil pri cerkvi. Ko je cesarski dekret l. 1782. razpustil puščavnike, so smeli v svoji puščavici še nadalje živeti le tisti, ki so opravljali službo cerkovnika ali učitelja. Ustanovljena imovina je pripadla verskemu zakladu.

Na Koroškem je živelo še več puščavnikov zlasti okrog Vrbskega jezera, n. pr. na Križni gori, v Majerniku, na kapucinskem otoku itd (Singer: Das Dekanat Ferlach, str. 228.)

Na Štajerskem je župnik v Šmarju pri Jelšah napravil ustanovo za puščavnika, ki naj bi imel skrb za kapelice križevega pota, ki vodi k lepi cerkvi sv. Roka.

Na bivšem Kranjskem je še mnogo spominov na puščavnike. Valvasor omenja, da so se tudi puščavniki udeležili l. 1617. kapucinske procesije na veliki petek.

Prešeren spominja na puščavnika na Šmarni gori. (Pirjevec - Glonar: Dr. Fr. Prešerna: Zbrano delo, 134.)

V Škofji Loki je bival tak puščavnik na Hribcu, kjer je sedaj kapela božjega groba. (D. in Svet, 1894, 183.)

Na Taboru pri Grosupljem (šentjurska župnija) je samotaril v puščavi sv. Antona puščavnik »Slovenec«, 1937, 23. 10.). Na Kopanju tudi še živi spomin na puščavnika.

Na Sv. gori pri Litiji še kažejo zadaj za cerkvijo njegovo bivališče.

Na Rožniku pri Ljubljani je bival, kakor pripoveduje legenda, pobožen puščavnik, ki je nabiral zdravilna zelišča in

pomagal bolnikom. Postavil si je malo kočico s podobo Marijinega obiskanja, pri kateri je častil Marijo kot svojo posebno zaščitnico, dalje sv. Kozma in Damjana in sv. Magdaleno. To češčenje je pripravil tudi vsem obiskovalcem in ozdravljenecem. Ko je neki premožen ljubljanski meščan obolel, se je k njemu zatekel. Bil je ozdravljen in ker ni imel otrok, je sezidal na Rožniku malo cerkev na čast Marijinega Obiskanja. V tej cerkvi so bili pokopani puščavnik, trgovec in njegova žena. L. 1743 ali 1744 so to cerkvico podrli in sezidali večjo, sedanjo, ki jo je l. 1747 posvetil ljubljanski škof Ernest Amadaj grof Attems. Jožefinska vlada jo je l. 1784 obsodila na smrt. Na nujno prošnjo okoličanov so jo še pustili in ljubljanski gubernij je 2. julija 1814, št. 8104/1438 božjo službo zopet dovolil, če bodo okoličani cerkev dostojno vzdrževali. Cerkev je bila šentpeterska podružnica do l. 1836, ko jo je deželna vlada prisodila frančiškanski župniji Marijinega Oznanjenja, ki je podružnico prevzela 25. julija 1836 v navzočnosti ljubljanskega župana Jan. Nep. Hradeckega in žup. upravitelja o. Feliksa Ranta, le gozd je ostal tedaj še šentpetrski cerkveni inventar. (Odlok c. kr. vl. 18. marca 1837, št. 5784.)

O puščavniku na Blejskem otoku: Marsikdo je prišel na otok, da bi videl tega čudnega človeka. Ljudje so mu prinašali darove, saj je potreboval to in ono za prehrano. Hvaležno je vse sprejemal in se zahvaljeval z »Bož plačaj«; le denarja ni hotel. Izbral si je prostovoljno uboštvo, dobro vedoč, da je denar zapeljiv in se ne strinja s puščavniškim življenjem. Vse te okolnosti so ljudi potrjevale v sodbi, da je puščavnik svetnik. Polagoma je nastala celo govorica, da ima večkrat nebeske prikazni. To pripoveduje tudi zgodovinar Valvasor v 8. oddelku svoje knjige »Slava vojvodine kranjske«, češ, da je puščavnik videl včasih ponoči kaj nadnaravnega. (Jos. Lavtižar: Bled in Briksen, 127.)

Na Blejskem otoku stoji na severni strani majhna, prijazna enonadstropna hišica, imenovana »puščavica«, ki se

uporablja dandanes za prenočevanje romarjev. Sezidal jo je v prvi polovici 17. stoletja pred l. 1636 oskrbnik ozir. pozneje blejski glavar Krištof Karel Waidmann ob času, ko je bil Jurij Burnel jezerski kaplan, za svojega sorodnika Adolfa. Ta je bil duhovnik, pa je želel pri M. b. na Jezeru kot samotar živeti. Dalj časa je živel v miru in zelo pobožno. Pozneje je prišel navzkriž s kaplanom Burnetom. Kmetje so potegnili z Burnetom zoper puščavnika. Da ne bi trpela božja pot, je briksenski škof, kateremu je pripadal ves Bled, napravil mir in edinost; toda puščavnik je kljub temu zapustil otok, in odšel neznan kam. Za njim je nastopil puščavniško službo njegov služabnik, ki mu pa ni bilo za samoto in svetost in so ga zato kmetje sami sposodili iz puščavice in z Jezera. Tako je ostala puščavica poslej brez stalnega stanovanca, le romarji še v njej prenočujejo, kadar so shodi. (Dr. Fr. Kimovec, Bled nekdanj in sedaj, 1908, 28, 29.)

Omenjam še puščavnika pri Treh farah pri Metliki. Ivan Kapelle popisuje v Carnioliji 1842, str. 361 tole pripoved: Sredi 18. stoletja je živel na Ogrskem vlastelin, ki je imel veliko posestvo in celo oblast svoje podanike na smrt obsojati. Prigodilo se je, da so bili trije podložniki na smrt obsojeni. Obsodba se je izvršila. Kmalu na to so pa dognali, da so bili vsi trije popolnoma nedolžni. Vlastelin se je silno prestrašil. Vest se je oglasila in mu ni dala nikoli miru. Skušal se je potolažiti, pa nemirna vest se je zopet in zopet oglašala. Začel je samotno živeti, se postil, molil in pokoril. Srce se pa ni pomirilo. Nekdo mu je svetoval, naj se napoti v Rim in ondi pri sv. očetu spove. Sklenil je, da to res stori. Zaradi negotovosti, če se bo vrnil ali ne, je vse svoje imetje izročil svoji edini hčeri in se poslovil. Težko mu je bilo slovo od edinke, od domovine od posestva in od prijateljev; toda želja, da bi zadobil mir, ga je gnala, da je pogumno nastopil pot. Srečno je dospel v večno mesto, šel k papežu, se spovedal in prosil tolažbe. Sveti oče mu je svetoval, naj vse življenje daruje popolnoma

Bogu, naj si izvoli samoto in naj v tihoti preživi še ves določeni mu čas življenja.

Potolažen se je vrnil iz Rima. Na potovanju je premišljeval, kje bi si izbral svoj zadnji dom. V Italiji se mu je zdelo vse prelepo za spokorno življenje. Šel je dalje proti domovini. Menil je, da dobi pripraven kraj na Hrvatskem. Pri Metliki mu je kraj močno ugajal. Obiskal je prošta in mu razodel svoj namen. Ta mu je svetoval, naj se naseli pri Treh farah, kjer so tri cerkve druga poleg druge. Potniku je kraj ugajal. Odločil se je, da ostane tam. Ko so ljudje za ta namen zvedeli, so takoj sklenili, da mu postavijo leseno kočo — puščavico. Domačini so mu prinašali tudi jedi in pijače, da mu ni bilo treba skrbeti za vsakdanjo prehrano. V pozni jeseni so mu toliko nanесли, da je bil preskrbljen za vso zimo.

Julij Slapšak pripoveduje v svoji povesti: Turki pred Svetim Tilnom, str. 23., da je v kotlini pod hribom Rašico prebival puščavnik, ki je trikrat na teden bos

Pastirce izdeluje.

in gologlav z veliko knjigo pod pazduho in z velikim molkom hodil na Šmarno goro.

Na Veseli gori na Dolenjskem (žup. Šent Rupert) so tudi imeli puščavnika z imenom Jakob Koren. Rodil se je l. 1699. Oče Martin Koren je bil cerkovnik na Cirkniku, mati Urša pa iz Martinje vasi. Že kot deček je bil pobožen. Naučil se je ministrirati. Kmalu je pokazal, da postane zgleden mož. Ob času misijona, ki sta ga vodila v Šent Rupertu jezuitska patra Andrej Zamperger in Josip Opoznik, je pokazal posebno vnemo in se spoznal z odnotnim kaplanom Ivanom Lužarjem. Ker je znal mnogo pesmi in litanij, je vselej pel med mašo ali pa glasno molil rožni venec ali litanije. Meseca marca 1732 je bil v Novem mestu sprejet v tretji red. L. 1734, 15. decembra je dobil od prošta Marottija cerkveno obleko in je poslej črno oblečen služil kot cerkovnik na Veseli gori. Po zimi je pomagal spraševati mladino iz krščanskega nauka in imel posebno skrb za cerkev in križev pot. Trikrat na leto je pobiral bero, ne zase, ampak za cerkev. Ob nedeljah je obedoval pri duhovnikih, ob delavnikih se je pa hranil s sočivjem, zeljem, zvečer pa s kruhom in vodo. Vedel se je tako spodbudno, da so ga spoštovali vsi duhovniki, plemenitniki in vse ljudstvo. Ko je stopil v tretji red, je dobil ime Jakob, prej se je pa imenoval

Matija. Septembra 1749 je obolel in umrl še tisti mesec. Pokopan je bil v cerkvi na Veseli gori poleg kapele sv. Janeza Nepomuka. L. 1750 je dobil naslednika Ruperta Javorška, ki je že tri leta služil pri voditelju cerkve. (Steklasa, Zgodovina žup. Šent Rupert, str. 213.).

Poleg teh našteva zgodovina še več drugih, ki pa niso vsi živeli spodbudno, n. pr. Lepi Tonček, ki ga je popisal v Domu in svetu pisatelj Jaklič.

Puščavniki pa še niso izumrli. Pripoveduje se, da živi na otoku sredi Save pri Mednem (severno od Westrove brvi) v gozdu (otok je močno poraščen in nepregleden vsled valovite oblike) puščavnik, ki je bil državni uradnik. Med ljudi redkoma prihaja. Če ga kdo na težko pristopnem otoku obiše, se skrije. Prenočuje v skromnem zaklonišču iz vej in lubja. (Prof. Maks Miklavčič.)

Zanimivo je tudi to, da je v 9. stoletju živel v bližini Prage na Češkem puščavnik s Hrvatskega, neki Ivan. Nad votlino, kjer je bival, so l. 1020 sezidali cerkev. Ko so se v 14. stoletju ondi naselili hrvatski benediktinci, je bila ta cerkev njim pripuščena. (Ivanovo truplo ni strohnelo. Napis na njegovem grobu se glasi: Sanctus Ivan Croatus hic jacet [Sveti Ivan Hrvatski tu leži]. List biskupije splitsko-makarske, 1939, 16.)

Viktor Steska.

Sveti oče krščanskim materam

Vzgoja razuma.

Vzgajajte razum vaših otrok! Vsako stvar jim po pravici povejte in prav razložite! Naj vprašujejo kar koli, nikoli ne odgovarjajte tako, da bi se norčevali ali neresnične reči trdili; zakaj s

takimi odgovori se otroški duh redko zadovolji. Porabite take prilike, da s potrpežljivostjo in ljubeznijo vodite in dvigate njih razum, ki ne želi drugega kakor da se odpre resnici in se nauči osvajati jo z iskrenimi koraki prvih misli in preudarkov.

Z Jezusom v novo leto!

Kdo bi mogel povedati, kaj dolguje toliko velikih človeških umov v tem dolgim in zaupnim vprašanju in odgovorom, ki so se v otroških letih vrstili ob domačem ognjišču.

Vzgoja značaja.

Vzgajajte značaj vaših otrok! Manjšajte ali popravljajte njih napačne, večajte in gojite jim dobre lastnosti, povežite jih krepko med seboj, da bodo močna podlaga trdnim sklepom nadaljnjega življenja.

Ko dete raste in polagoma začne misliti in hoteti, mora čutiti nad seboj očetovo in materino voljo, polno dobrote brez togote in nasilnosti, stanovitno in močno, ne omahljivo in spremenljivo kakor aprilsko vreme. Tako se bo otrok zgodaj navadil videti v volji staršev tolmača višje, božje volje in njegov duh bo kazal prve početke odločnih potez, ki delajo in ohranjajo značaj, kakršen je pripravljen obvladati se v največjih težavah in nasprotjih, značaj, ki ne trepeta in ne klone ne, če se je treba boriti, ne, če

treba doprinesti žrtev, ker ga prešinja globoko čustvo krščanske dolžnosti.

Vzgoja srca.

Vzgajajte srce! Kako usodno, nevarno, pogubno je lahko za rastoče otroke, če jih starši, ki jih slepi napak umevana ljubezen, blaženo hvallijo in občudujejo, pretirano skrbne zanje in jih prenežno mehkužijo. Taki starši navadijo ta srčeca, da mislijo, kako se vse giblje in vrti okrog njih in se uklanja njih volji in njihovim muham. Tako vsade vanje korenino nebrzdane sebičnosti, ki bodo pozneje prav starši njena prva žrtev.

Prav tako pogosto in pravično zadene starše kazen za slične račune, zaradi katerih odrečejo edinemu otroku veselje, ki bi ga imel z malimi bratci, ki bi si z njim delili materino ljubezen in bi ga odvrnili, da bi ne mislil samo nase.

Kako nežne in mogočne sposobnosti ljubezni, dobrote in vdanosti spijo v otrokovem srcu! Ve matere, jih boste

budile, gojile, vodile in dvigale k njemu, ki jih mora posvetiti, k Jezusu, k Mariji. Nebeška Mati bo odprla to srce za pobožnost, z molitvijo ga bo naučila darovati božjemu Prijatelju malih svoje iskrene žrtve in nedolžne zmage in čutiti tudi dejansko usmiljenje z reveži in siromaki. O srečna spomlad detinstva brez viharjev in vetrov!

Vzgoja volje v razvojni dobi.

Prišel bo pa čas, ko bo otroško srce začutilo nove sunke, nova nagljenja, ki motijo lepo nebo prve dobe. V tej nevarnosti, o matere, se spomnite, da vzgajati srce se pravi vzgajati voljo proti zlu, ki preži nanj, in proti strastem, ki čakajo nanj, kakor da so se zakopale v strelni jarek. Pri prehodu od čistosti, ki se je otrok ne zaveda, k zavestni zmagovitosti čistosti dozorevajoče dobe bo vaša naloga silno važna. Pripraviti morate vaše sinove in hčere, da bodo šli skozi dobo razvojne krize in telesnih sprememb, ne da bi kaj trpele veselost njih nedolžnosti, temveč da ohranijo ono naravno in posebno sramežljivost, s katero je Previdnost hotela obdati njih čelo kakor z uzdo strastem, ki kaj lahko stopijo čez vajeti. Žal dandanes malo mislijo na to čustvo sramežljivosti, ki je v svoji boječi nežnosti sestra otroške vernosti. Ve pa boste skrbele, da ga ne zapravijo z obleko, z lepoticenjem, z nepristojnim znanjem, z nenravnimi igra-

mi in predstavami. Navdahnile jih boste z visokim spoštovanjem in z ljubosumno ljubeznijo do čistosti in jim povedale, da je najzvestejša in najbolj materinska varhinja čistosti Brezmadežna Devica.

Pri vaših otrocih boste znale doseči, da vam bodo zaupno odprli srce in z materinsko bistrovidnostjo boste zadele ugodno priliko in pravi trenutek, v katerem se bodo neka skrita vprašanja pojavila pred njihovim duhom in povzročila v njih čutih posebne motnje. Takrat boste morale, kolikor se bo zdelo potrebno, ve vašim hčeram, očetje pa vašim sinovom previdno in obzirno dvigniti zaveso resnice in jim dati pаметen, pravičen in krščanski odgovor na ta vprašanja in to zbežnost.

Če bodo prejeli razodetje skrivnostnih in čudovitih življenjskih zakonov z vaših krščanskih ustnic v prikladni uri, v pravi meri in z vso potrebno opreznostjo, jih bodo poslušali s spoštovanjem in hvaležnostjo. Vaša razlaga bo za njih duše veliko manjša nevarnost, kakor če bi te reči zvedeli od ne vem koga, iz kalnih virov, iz tajnih pomenkov, v šoli sumljivih in že preveč poučenih tovarišev ali v knjigah, ki bi jih skrivaj brali in ki so tembolj nevarne in pogubne, čimbolj vprav tajnost pali domišljijo — in če bo razlaga razumna in previdna, bo mogočno varstvo in rešilno navodilo.

(Konec prihodnjič.)

J. Š.

Pretresljiva oporoka

18. decembra l. 1937. so »rdeči« v mestu Bilbao na Španskem obsodili na smrt stotnika Ramos-a, ki se je boril v Frankovi armadi.

Pred smrtjo je pisal ta krščanski junak silno ganljivo pismo svoji družini. Iz njega razvidimo, kako odlične osebnosti, kako vzorne katoliške častnike ima armada »belih«. Pismo se glasi:

»Moji ljubí otroci!

V najpomembnejšem trenutku svojega življenja Vam hočem zapustiti nekaj nasvetov. So to nasveti očeta pred smrtjo, zato jih sprejmite kot vodilo za svoje življenje.

Vso svojo ljubezen sem doslej daroval Bogu, domovini in materi, ki jo Vam zapuščam. Bog sam jo je izbral, da bo Vam zgled ljubezni in brezpogojne vdanosti...

Zvezda z Jutrovega.

Danes Vas zapustim, ko ste še tako mladi, da še ne morete razumeti, kaj se pravi, očeta in vzgojitelja zgubiti. Toda dobra mati me bo nadomeščala. V nebesih bom molil za Vas in zanjo... Vztrajajte v veri na Boga — to je od vsega najvažnejše. V dejavni veri na Boga rešujemo svoje duše.

Bodite zvesti in pobožni katoličani. Zametujte v službi do Boga vsak strah pred ljudmi. Spoznavajte Boga s svetim ponosom v zasebnem in javnem življenju. Premoženja Vam božvekaj ne morem zapustiti, saj za to, da Bogu služimo, premoženje tudi potrebno ni. Morda bi Vam bogastvo utegnilo še škodovati. Krepost uspeva na žrtvah in pomanjkanju.

Posnemajte živi zgled svoje varčne in delavne matere, ki je naše skromno imetje vsekdar tako dobro upravljala, da nam nikdar ni ničesar manjkalo...

Bodite složni v ljubezni med seboj, zlasti pa čisti po duši in telesu. Bodite oprezni, kajti prišle bodo nevarnosti na Vas; ako bi v skušnjavi padli, bi omažeževali svoje duše in se zapletli v nevarnost pogube...

Dragi otroci! Stojim pred smrtjo; umrl bom za varnost in svobodo katoliške vere in za veličino Španije... Umrl bom kot mučenec za to idejo, saj mi je v največjo čast, da sem član rimsko-ka-

toliške Cerkve. Če mi bo Bog dal moči, bom umrl s klicem

**Živel Kristus Kralj!
Živela Španija!**

Svojim sovražnikom odpuščam... Prepričan sem, da se bo Španija dvignila kakor prenovljena iz sedanje krvi. Sonce bo vzšlo nad Španijo z novim sijajem...

Moja ljubljena žena! To pismo je tudi zate. V svojem življenju sem videl mnogo krasnih in bogatih žensk, toda ti edina med vsemi si bila izvoljenka mojega srca, in Bog me je bogato poplačal; kajti nobena ni tako krščanska, tako skromna in vdana, tako čista. Do zadnjega trenutka v življenju sem Te presrčno ljubil.

Rad bi Ti več pisal, rad bi Ti kaj več zapustil, da bi Te potolažil. Toda zagotavljam Te: V nebesih bom Tvoj vitez, Tvoj zagovornik. Pred prestolom božjim bom razodel svojo ljubezen do Tebe, da Te bo Bog z vsem oblagodaril.

Čez nekaj ur bom že stal pred prestolom večnega Boga, ki mi je priča, da sem bil vsikdar katoliški in da z veseljem umrjem za Boga in za domovino, in da si bila Ti, ljubljena žena, najlepša ljubezen mojega zemeljskega življenja.

Srečna bodi, blaga žena; srečni bodite, ljubljene otroci! Ljubite Boga in svojo mater...»

Prednost imajo . . .

V cerkvi sem čutil kakor nekaj očítajočega v srcu, kadar sta mi prišla na pogled dva mlajša zakonca. Počasi sem ju spoznal. Sam je bil bledega obraza, oblečen v skoraj že ponošeno suknjo; žene obleka je bila preprosta, a snažna in lična. V tihi pobožnosti, ki je izražala zaupanje, sta vsekdar sledila delom svete maše. Čudil sem se vdani molitvi, pravilnim pripogibom, dostojanstvenemu pokriževanju obeh in se čutil osramočenega, ko se sam nisem mogel povzpeti do take iskrene pobožnosti. S seboj sta zakonca vodila 4 letno dekletce, ki se je tako mirno, vzpodbudno pridruževalo zbranosti staršev, da je kar zbujalo pozornost. Nedeljo za nedeljo sta ta dva zakonca bila med obhajanci. Imela sta prostor ob stranski kapeli, od koder je bil lep pogled na veliki oltar.

Pri nekem sestanku smo se seznanili in postali dobri prijatelji. Mož, izučeni elektrotehnik, je bil že dalj časa brez službe. Žena je hodila po družinah streč, mož je tu in tam kaj pomagal, tako da sta z največjo težavo preživljala sebe in družinico, hčerko in dva fantiča. Navzlic vsem stiskam sta ostala zvesta Bogu in se trdno zanašala na božjo ljubezen in dobrotljivost; krščansko junaštvo najlepše vrste, ki sta ga zajemala pri mizi Gospodovi. Res sta dobila zdaj pa zdaj kako podporo, toda najlepša podpora bi bila, če bi se možu, družinskemu očetu, moglo preskrbeti stalno zaposlenje.

Ko sem zopet mimogrede stopil k družinici na obisk, mi pokaže mož časopisni oglas, češ to-le bi bilo zame, toda . . .

Berem in berem: »Za gospodarstvo in vrtna dela ob domači vili iščem zakonsko dvojico. Mož bi moral biti nekoliko tehnično izvežban, da bi mogel nadzorovati centralno kurjavo in napeljavati električne luči. Prednost imajo zakonci brez otrok. Pismene ponudbe sprejema dr. A. G., profesor, Vrtna ulica 5. . .«

»To bi bilo pa res kot nalašč za vas,« sem rekel. »Ali ste že vložili

prošnjo?« Mož zanika, češ saj je tako kot tako brez uspeha. Prednost imajo . . . Pa saj ste brali. Otrok ne moreva proč dati in se priglasiti kot zakonca brez družine . . . »Ne, tega ne, ampak nekaj drugega. Vesta kaj, Jaz bom pa sam s profesorjem govoril.« — »Ali ga poznate?« — To ne. Pa sem voljan vendarle stopiti k njemu, da posredujem. Več kot zavriniti me ne more.«

Ko sem prišel pred vilo in pozvonil, sem se šele prav zavedel, da moje posredovanje ne bo prav lahko, če ne bom čakal samo golega odgovora »Ne« ali »Da«. Ko sem oddal posetnico, me je postarna postrežnica odvedla v salon. Vse je bilo lepo urejeno. Slike starih mojstrov so visele na stenah in pričale, da je gospodar hiše umetniško izobražen mož.

Profesor vstopi in vpraša, kaj je namen mojega obiska.

»Oprostite, gospod profesor, če motim. Prišel sem zaradi službe, ki ste jo razpisali.«

Profesor me začudeno pogleda, ponudi cigareto in pravi: »Pa se vi potegujete zanjo?«

»Ne. Prišel sem posredovati za nekega prijatelja.«

»Zakaj pa sam ne pride?«

»Zato, ker misli, da nima nič upanja.«

»Kako to? Nisem se še nič odločil.«

»Moj priporočenelec in njegova žena bi bila kot nalašč pripravna za to mesto; poštena in zanesljiva sta, pa od vseh spoštovana. Poleg tega je mož izučeni elektrotehnik. Seveda imata že tri ljubke, a mirne otročiče. Prav zato sem pa prišel k vam, gospod profesor, da zastavim priporočilno besedo za to družinico.«

»Lepo od vas. Povedati pa moram takoj, da ne bo nič pomagalo. Izbire imam veliko in med njimi so taki, ki so popolnoma po moji volji.«

»To sem si mislil, pa sem vendar le upal in še upam, da bi se dalo z dobro voljo ugoditi prošnji poštenega družinskega očeta, ki ima vse take dobre

lastnosti, da bo mogel vašim zahtevam docela ustrezati.«

Profesor se je naslonil, kakor bi se pripravljaj na zagovor svojega ravnaja. Jaz pa sem si mislil: prijatelj, zdaj se pa oboroži z duhovnim orožjem, da boš kos posvetnjaku in njegovim napačnim nazorom o zakonu.

Profesor začne: »Jaz sem že v letih in imam rad mir v hiši. Sicer nisem sovražnik otrok, Bog varuj; ali mir mi je nad vse, česar pa tam ni, kjer so otroci.«

»Razumem to; toda ni se vam bati, da bi vam dobro vzgojeni in mirni otročiči kalili mir. Pa recimo, da bi bil eden ali drugi malo glasen ali poskočen, vam bo vse to neprimerno odtehtala njih ljubeznivost in prisrčnost. Za vas bo to samo pridobitev, saj ste tako po moji sodbi preveč ločeni od zunanjega sveta. Ali si morete misliti kaj bolj ljubkega, kakor če pride otročiček v svoji odkritosti, preprostosti k vam, pa vas smehljaje se nagovori in si osvoji s svojo ljubkostjo vaše srce, preden se prav zaveste. Glejte, tu okrog imate lep vrt! Kolika sreča za otroka, če se more razgibati na svežem zraku in svetlem soncu! Srečo, ki jo boste privoščili otrokom, boste občutili in uživali še v večji meri sami. Ali naj bo moj varovanec še kaznovan za to, ker se ubija s svojo družinico? Ali mu ne bomo pomagali že iz hvaležnosti, da varuje in čuva življenje!? Bodimo vsi ena skupnost! Pomagati vam je tem lažje, ker ste samec, ali ne?«

Profesor globoko zasope: »Bil sem oženjen. Žena mi je umrla pred desetimi leti. Rada bi bila imela otroke, jaz pa nisem maral.«

Na steni sem opazil sliko žene, ki so nje pogledi izdajali družinsko žalost.

Profesor je molčal. Nestrpljivo sem čakal odgovora. Stopil je zamišljen k oknu in gledal dolgo na vrt. Nato se obrne k meni in mi ponudi roko. »Torej, naj bo. Bom poskusil. Pošljite mi moža. Vi ste dober zagovornik.«

Pred razglašenjem Gospodovim.

»Včasih to prav pride, gospod profesor,« sem dejal, »če človek hoče kaj doseči.«

Pohitel sem domov, da čimprej sporočim prijatelju presenetljivo novico. Vesel sem bil, kakor že dolgo ne tako.

To ni kar tako ...

Otroci so dar božji, pa veselje staršev in sreča do pozne starosti, če so jih prav in krščansko odgojili. To pa ni prav lahka stvar, kajti nagnjenje v hudo, ki je ostalo v srcih kot vsedlina izvirnega greha, je nadloga, ki ovira in moti in tudi uničuje vzgojno delo roditeljev. Ta nesrečna dediščina, ki jo je povzročil greh prvih staršev, se ne da popolnoma nikoli ugonobiti ali odstraniti. Pač pa so starši v stanu zatreti izredne kali, ki iz njih rastejo strasti, če imajo življenje v zakonu po lepi pripravi za zakonsko zvezo za sveto odgovornost.

Nima vsak oče gmotnega premoženja, pač pa ima lahko vsak duševno bogastvo in ga tudi imeti mora, če hoče, da bo vzgoja srečna. Očetova duša mora biti polna vere, polna milosti, dobrotljivosti, pravičnosti, miru in umerjenosti. Te duševne in življenjske moči se bodo potem po naravni poti in brez posebne prizadevanja prelivale v njegovo družino.

Oče, telesni ustvaritelj družine, mora torej biti svojcem predvsem duhovni voditelj. V ta namen si mora nabrati po-

trebnih lastnosti še preden stopi v zakonsko zvezo s svojo družico. Isto velja seveda tudi za zakonsko tovarišico — za ženo.

V veži nekega protestantskega župnika, ki je znal dobro svetovati, dajati tolažbo in modro učiti, je bil tudi tale napis:

»Dveh stvari nisi v stanu doseči brez Boga: nositi križ in otroke prav vzgajati.«

Znani ameriški mladinski sodnik Lindsay je po okrožnici razširil važno vprašanje:

»Kaj tira mladino na stranpota?«

Odgovori, ki jih je zbiral, so bili raznovrstni. Neki še mlad inteligent je poslal tak-le odgovor: Mnogo je vzrokov, da se pokvarijo mladi ljudje. Glavni vzrok je pa premajhna briga staršev. Večina staršev še sluti ne, kaj vse otroci že vedo, zato pa nanje premalo pazijo. —

Vzrok, da se vzgoja dostikrat pone sreči, je pa tudi slaba tovarišija in neprimerne ali slabe knjige in proticerkveni časopisi, ki so strup za nežna srca.

Molitev zaročenke

Božji Odrešenik! Kličeš me v sveti zakonski stan, na delo za zgradbo tvojega kraljestva. Približuje se dan, ko naj stojim pred oltarjem, z roko v roki mladeniča, ki si mi ga določil za zvestega tovariša v življenju in nekoč za očeta mojim otrokom. Hočeš naju torej blagosloviti in posvetiti za sveto službo pri ustvarjanju novih življenj. Naj bo ta ura sveto binško jutro za najino mlado zakonsko srečo. Daj nama globoko spoznanje, da se na najin »da« nebo odpre, in da pride Sv. Duh, da bi najini duši spojil v žarni milosti sv. zakramenta. Naj si bova vedno svesta velike odgovornosti, ki jo imava v poročnem času. Hoče-

va biti angela variha drug drugemu. V tvoji pričujočnosti hočeva hoditi pota, ki se jih ne boji tvoja noga. Hočeva se med seboj ljubiti kot otroka božja, ki vesta, da sta svetišče božje, da Sv. Duh v njiju prebiva in ki zato ohranujeta sveto, kar je sveto.

In ti, Mati božja Marija, ki si tudi poznala zakonsko ljubezen, izprosi mi milost, da bo moja pot v zakon, častna pot. Naj tvoja ljubezen do tvojega Sina ožari in posveti mojo ljubezen do mojega ženina. Amen.

Klaus Mund, Vinculum, str. 217. Freiburg in Br. 1939.

Vsem članom in članicam Marijinih družb

Pobožnost Srca Jezusovega in češčenje Marijino — je dvoje silo važnih zadev, ki morata biti zlasti pri srcu vsem tistim, ki so se posebej posvetili Materi božji.

Da se obe pobožnosti ne izključujeta, dobro vemo; lahko tudi dokažemo, da je med obema najpristrčnejše razmerje in najtesnejša vez. Ni je namreč krajše poti, ki nas vodi k iskreni ljubezni do Jezusa, kot je goreče češčenje Matere božje. Ni ga boljšega sredstva, da spoznavamo pomen pobožnosti Srca Jezusovega, kot je vdana pobožnost do preblazene Device Marije. Prav po tej pobožnosti dosega pobožnost Srca Jezusovega svoj višek.

Odtod nam bo umljivo, zakaj se je v zadnjih letih toliko naših Marijinih družb še posebej posvetilo božjemu Srcu Jezusovemu. »Per Mariam ad Jesum« — po Mariji k Jezusu — po brezmadežnem Srcu Marijinem k božjemu Srcu Jezusovemu — tako bi mogli zapisati nad vsakim oltarjem in povsod, kjer imajo zbirališče Marijini družbeniki ali družbenice.

In to geslo: »Po Mariji k Jezusu« — naj bi se uveljavilo po vseh naših družbah prav posebno ob času, ko je višji pastir naše škofije naslovil plameneč poziv vsemu slovenskemu ljudstvu, da se v celoti oklene pobožnosti prvih petkov v mesecu. Kakor je Marija nad vse ljubila in častila božje Srce Jezusovo, tako naj pokažejo vsi člani in članice vseh Marijinih družb posebno, odlično vnemo, da pride v polni meri med našim narodom do veljave Jezusova »velika obljuba«.

Zato naj v prvi vrsti vsak član in vsaka članica zase izrabi božji zaklad »velike obljube«. Naj ga ne bo in naj je ne bo v naših vrstah nobene in nikogar, ki ne bi vredno prejel zadostilnega sv. obhajila teh devet prvih petkov! Saj tudi mi nismo brez grehov in zadolženja in smo torej dolžni zadoščevati najprej za svoje grehe.

Po nas pa naj postanejo deležni zakladov »obljube« tudi drugi!

V prvi vrsti se spominjajmo ob tej pobožnosti članov in članic tiste Marijine družbe, kateri vsakdo izmed nas pripada. Pod vodstvom in s priprošnjo Matere božje naj se v dneh te pobožnosti vse naše kongregacije poglobijo v duha in čednosti Srca Jezusovega!

Poskrbimo dalje kot goreči apostoli, da ne izostanejo od teh pobožnosti ne naši domači, ne naši znanci in prijatelji, ne pravični in ne grešniki! Z vnemo prvih in pravih kongreganistov porabimo vsako priliko, da opozarjamo svojo okolico na to velevažno akcijo! Poučujmo, priporočajmo, molimo in žrtvuimo, da bodo posamezniki in ves naš narod deležni izrednih milosti, ki jih vsebuje »velika obljuba«.

Za to v resnici nad vse važno apostolsko delo naj nas blagoslovi z ljubim Sinom Devica Marija!

Za škofijsko vodstvo Marijinih družb

Janez Filipič,
tajnik.

Dr. Ciril Potočnik,
škof. voditelj.

Človek je stvar vzgoje. — Vsak človek mora skrbeti, da vzgaja samega sebe do zadnjega. — Vzgoja je kruh duše.

Kristjan brez ljubezni do bližnjega je neskladna stvar; kajti kjer neha ljubezen, neha tudi krščanstvo.

Življenje v Marijini družbi

(Volitev predstojništva.)

Pravila Marijinih družb naročajo: »Predstojništvo se obnovi vsako leto ob glavnem družbenem prazniku.« Zavedajmo se pa, da morajo tisti, ki naj bodo v predstojništvu, imeti potrebne lastnosti. Imenujmo v naslednjem tri nadnaravne in tri naravne prednosti.

1. Prednik (-nica, prefekt, prefekta) mora imeti globoko in pristrčno ljubezen do božjega Zveličarja in njegove Matere. Kajti, kdor hoče druge za dobro in za Boga pridobivati, mora biti sam goreč, mora biti v tesni zvezi z Bogom.

2. Imeti mora tudi veliko ljubezen do Marijine družbe same. V tem oziru nismo vsi enaki: nekateri so zavzeti za vsako dobro stvar in takoj pokažejo tudi voljo, da se izpelje; drugi pa tako radi vsak predlog obgodrnjajo in ne očitujejo nobene prave vneme za prospeh in razvoj kongregacije. Kdor nima dejanske ljubezni do Marijine družbe in ni pripravljen, da bi se kaj žrtvoval zanjo — tak ni za odbor.

3. Imeti mora v znatni meri čednost ponižnosti. Vsak predstojnik potrebuje mnogo milosti, da more prav voditi tiste, ki so mu v varstvo izročeni. Milost pa daje Bog predvsem ponižnim. Predstojnik mora uživati tudi zaupanje vseh tistih, ki jih vodi. To zaupanje bo dosegel le, če je na pravi način ponižen. Kakor je bila Marija »dekla Gospodova«, tako je tisti, ki druge vodi, njih služabnik.

Te nadnaravne lastnosti prednika (-nice) se pa morajo združiti s tremi naravnimi:

1. Prednik (-nica) mora imeti potreben čas, ki ga bo obrnil na korist Marijini družbi. Kdor je z domačimi in družinskimi opravili preveč zaposlen, kdor je v vseh mogočih drugih odborih in društvih, kdor je daleč od farne cerkve, je jasno, da mu tu in tam primanjkuje potrebnega časa za družbene seje, za posvet z voditeljem, za skrb članov in v družbi.

2. Imeti mora — recimo naravnost — tisto svojstvo, ki mu pravimo »nastop«. Prednik (-nica) je predstavnik kongregacije pri sestankih, slavnostih, pri sprejemih in podobno. V odsotnosti voditelja ga nadomestuje pri sejah in zborovanjih. Mora torej imeti tudi neko gibčnost in uporabnost v vsem svojem nastopu in govorjenju.

3. Dobro mora poznati družbena pravila in ves družbeni ustroj, pa tudi življenjske razmere, ki v njih živijo posamezni člani Mar. družbe. Zato je pametno, da družabniki (družabnice) izvolijo za prednika (-nico) v prvi vrsti takega, ki se je že vsaj nekaj let poprej udeleževal družbenih sej in ima bolj ali manj že vpogled v družbeno življenje.

Le, kdor ima naštete lastnosti, tak bo v resnici glava in srce v Marijini družbi. J. F.

Pripomočki, ki z njimi dosega Marijina družba svoj vzvišeni namen¹

Lep, svet in zveličaven je namen, ki ga imajo Marijine družbe: S pomočjo češčenja in ljubezni do prebl. Device Marije vzgaja člane za samoposvečenje in za apostolsko delovanje. Kdor pa hoče

doseči namen, mora uporabljati tudi primerna sredstva. Zato je nujno potrebno, da poznamo, cenimo in tudi pridno uporabljamo tiste pripomočke, ki jih daje vprav Marijina družba svojim članom.

Prvi tak pripomoček je posebna ljubezen in posebno češčenje, ki ga gojijo družbeniki do Matere

¹ Ansprachen in der Marianischen Kongregation der Jungfrauen. Von Georg Patiss, S. J. Regensburg 1907, stran 14—22.

božje, obratno pa tudi posebno varstvo Marijino, ki so ga deležne kongregacije.²

Marija je Mati božja in mati naša. Kot taka je Srednica vseh milosti in pomočnica kristjanov. Ker je prosta vsakega greha, polna milosti in čednosti, je najlepši zgled v dvojni smeri: kako skrbeti za svetost lastnega življenja; in kako delati za zveličanje drugih in kako širiti Kristusovo kraljestvo na zemlji.

Marija nudi torej svojim čistilcem kot noben drug svetnik, predvsem dve stvari: svojo pomoč in svoj zgled. Družbe in društva pod zavetjem tega ali onega svetnika so hvalevredna; vendar po lepoti in moči naslova ne more nobeno združenje dosegati, kaj šele presegati Marijine družbe. Ob teh dogmatičnih resnicah postajajo in postanejo člani Marijinih družb še v prav posebni meri otroci Marijini; Marija pa postane

v posebni meri njihova mati. Če pa družbeniki kot otroci Marijini natančno spolnjujejo svoje dolžnosti do Matere božje, bo gotovo tudi Marija naklonila svojim dobrim otrokom posebno varstvo.

Drugi pripomoček, ki ga ima Marijina družba, da dosega svoj namen, je njen ustroj, njena organizacija. Današnje dni je vse organizirano: duhovno življenje in obrt, politične stranke in trgovina, delavstvo in vojaštvo; — vse se zaveda, da je v skupnosti, v močni povezanosti moč in uspeh. Božji Zveličar sam nam je zgled organizatorične delavnosti; saj je ustvaril največjo, najtrajnejšo organizacijo: svojo Cerkev. Potrebno je, da se tudi člani Marijinih družb zavedajo, kakšno moč ima krepka organizacija. Tudi kongregacije imajo svojo uredbo: svoje predstoništvo, svojega duhovnega voditelja, prednika (-nico), svoj odbor, svoje svetovalce (-ke), poročevalca (-ko), novince, vratarja (-rico) in podobno.

Koliko dobre volje, koliko pripravljenosti za delo, koliko hrepenenja po lastni

² Adalbert Bangha S. J. Handbuch für die Leiter Marianischer Kongregationen, Innsbruck 1926.

Sanja o božičnih darilih.

spopolnitvi in po globljem verskem življenju, pa tudi koliko hrepenenja po apostolskem delu se zgubi, če je človek sam sebi prepuščen. Kajti svetopisemski izrek: »Vae soli!« — gorje osamljenemu, se tudi v duhovnem življenju le prerad uresničuje. V družbi si pa tovariško pomagamo drug drugemu, posameznik podpira celoto in celota podpira posameznika.

V tem smislu priporočajo splošna pravila, ki jih prirejajo voditelji ali pa družbeniki zlasti iste pokrajine, da družbe iste vrste ali istega kraja ustanove, kjer je mogoče, trajno zvezo med seboj, da izdajajo in berejo skupne družbene liste, ki razpravljajo o družbenih vprašanjih in krepijo občestvenega duha.

Tretji pripomoček, ki z njim Marijina družba skuša dosežati svoj cilj, je mišljenje in življenje s sveto Cerkvijo.³ Cerkev ni drugega, kot med nami živeči, vojskujoči se, pa tudi zmagojoči Kristus. Kdor živi s Cerkvijo, živi s Kristusom... Uprav Marijina družba pa zahteva, da je vsak njen član zaveden in zgleden katoličan, da je po svojem mišljenju in delovanju popolnoma v skladu z nauki svete vere in s predpisi svete Cerkve. »Živeti in čutiti s Cerkvijo« to je bilo geslo sv. Ignacija in to mora biti geslo vsakega pravega kongreganista... Ni dovolj, da veruje, kar Cerkev oznanja, marveč mora hvaliti to, kar Cerkev hvali, zavreči, kar Cerkev zametuje; biti mora v vseh stvarih eno s Kristusom in Cerkvijo na znotraj in na zunaj. Prost vsakega napačnega strahu pred ljudmi in malenkostnih človeških ozirnov, mora član Marijine družbe v duhu njenih pravil naravnost iskati prilike v svojem zasebnem in javnem življenju, da neustrašeno izpoveduje svojo pripadnost Kristusu in Cerkvi. Da to zmore, ga Marijina družba tudi podpira: svari ga pred vsakim nepotrebim in še bolj pred napačno prijateljskim občevanjem z nasprotniki Cerkve, posebno tudi pred sovražnim berivom; ob-

enem ga pa navaja, da se vedno bolj in bolj pogloblja v umevanje verskih resnic, kar se godi v družbenih nagovorih in še bolj v družbenih akademijah in razgovorih.

Nadaljnji pripomoček v dosegi vzvišenega cilja so pravila in predpisi Marijine družbe. Ta pravila obsegajo splošne in posebne pripomočke, ki pospešujejo skrb za lastno svetost, pa vzbujajo tudi apostolskega duha med družbeniki. Po teh pravilih je urejena premišljevalna molitev in spraševanje vesti, udeležba pri sv. maši in prejetje sv. zakramentov, beg pred nevarnostmi in priložnostmi za greh, pa tudi posebno češčenje Marijino, udeležba pri skupnih shodih, akademijah in duhovnih vajah, sprejem in odslovitvev iz družbe, skupna obhajila in proslava glavnega praznika. Pravila kot taka sicer ne vežejo pod grehom, vendar pa nakladajo dvojno obvezno moč: najprej obvezuje člane Marijinih družb obljuba, ki so jo dali pri sprejemu; prav tako pa tudi skrb za prospeh družbe same. Obljuba, ki so jo storili člani pri sprejemu, ni zaobljuba v pravem pomenu besede; vendar je to moška beseda, ki jo je treba možgato držati. Zato je častna dolžnost vsakega člana, da vestno spolnjuje družbeno pravila. Prostovoljno se je zavezal za spolnjevanje, zato ne sme pešati.

Ko omenjamo pravila Mar. družb, naj še poudarimo, da je tudi medsebojna ljubezen, ki naj jo imajo člani, krepak pripomoček v dosegi družbenih namenov. To medsebojno ljubezen do zdravih in bolnih članov družbena pravila močno poudarjajo. In to po pravici, kajti Mar. družbe imajo skupno Mater Marijo. Vsi člani so njeni ljubljeni otroci, zato pa v duhovnem smislu tudi vsi bratje in sestre med seboj. Kot bratje in sestre pa tudi med seboj delijo vse duhovne dobrrote: se podpirajo, opominjajo in pomagajo drug drugemu za dosego večnega zveličanja. Ta medsebojna ljubezen jim v duhu pravil naklada skrb tudi za bolne, umirajoče in umrle. Priskočijo naj jim na pomoč z duhovnimi in telesnimi deli usmiljenja.

³ Glej: Adalbert Bangha S. J. I. c., stran 248—249.

Kot končni pomoček za lastno posvečenje moramo omeniti še duhovne dobrote, odpustke in predprave, ki so z njimi papeži obdarily to ustanovo. Z odpustki — popolnimi in nepopolnimi — je domalega vse leto posejano. Vsak shod, in tako rekoč vsako dobro delo, ki ga opravijo družbeniki, je obdarovano z odpustki. Bolni in umirajoči člani pa prejmejo še posebne odpustke. In tudi umrlih kongreganistov sveta Cerkev ne pozabi. Tudi voditelji družbe imajo za družbenike posebne pravice.

16. februarja 1909 je bila na smrtni postelji 16 letna deklica z imenom Jo-

žefa.⁴ »Z nobenim človekom bi ne marala zamenjati,« je govorila voditelju njene družbe. »Veselim se, da bom umrla. Smrt je tako lepa, če smo v življenju ljubili Marijo in Njej na čast veliko žrtvovali.« Še je zaprosila g. voditelja, da naj ji položi svetinjo v grob in naj ne pojejo ob njenem grobu nobenih žalostink, pač pa konec lepe himne: »Upanje skesanih duš — morska zvezda zlata, Mati, polne milosti, zdrava, rajska vrata! Oj pripelji nas, Gospa — v svoje rajске dvore, — da se tam radujemo — večne božje zore.«

⁴ Präsidens — Korrespondenz 1923, str. 94. J. F.

Iz treh ozir

Ali ni čudovito, da prihaja leto za letom toliko tisoč vernih Slovencev na naša Marijina božja pota! Še v večjem številu se zbirajo dobri hrvatski čistilci Marijini pri Mariji Bistriški, Poljaki v Čenstohovu, katoliški Nemci v Kevelaeru itd. In kaj vidimo v majniku? V vsaki župnijski cerkvi zbudi pozornost Marijin oltar ali Marijina podoba, ki je praznično okrašena s cveticami, venci, z lepo nagubanimi tenčicami in opremljena z bogato razsvetljava. Ljudstvo pa se zbira iz dneva v dan k majniški pobožnosti, proslavlja nebeško Mater s petjem, pobožno molitvijo ter se ob šmarničnih govorih ogreva za dejansko ljubezen do brezmadežne Device.

V čem pa je tista privlačna moč, ki vabi vernike v tolikšnem številu k Mariji? Nekaj je, kar leži globoko skrito v srcih. Tu bi lahko odkrili tri resnice, ki poganjajo prelepo cvetje, rode bogate sadove za življenje posameznika, za krščanske družine, predvsem pa za izvoljene Marijine otroke v kongregacijah.

Katere so te tri resnice?

Prva: Marija je Mati božja in naša mati. To smo slišali že zgodaj v otroških letih iz ust naših mater; tako nas uči tudi sv. Cerkev. Marija je stala ob križu, ko je Gospod, ženin svete Cerkve, umiral. Slišala je besedo, ki jo

je spregovoril proti Janezu: »Glej, tvoja mati!« Marija naj bo mati Janezu, vsem učencem, pa tudi mati Cerkvi in vsem vernikom. Marija je torej tudi moja mati! Tako mi oznanjajo slike, spomeniki, oltarji, cerkve, sveti kraji. Marija je moja mati. Ta resnica je resnica srca. Če sem v stiski in nadlogi, pa grem k Mariji, Materi Jezusovi po tolažbo, saj je moja dobra, najboljša mati.

Druga resnica: Vsaka milost po Mariji! Tako uče sveti očetje, ki slave Marijo kot drugo Evo. Eva v raju nam je nakopala smrt; po Mariji, Materi Jezusovi, nam je pa došlo življenje, milost. Sveti očetje imenujejo Marijo strugo vseh milosti. Zakaj tako? Vzrok najdemo pri sv. Bernardu, ko pravi: Po Mariji, preblaženi Devici, smo prejeli Jezusa, in z Jezusom vse milosti. Sv. Cerkev potrjuje to resnico s tem, da je vpeljala praznik »B. V. M. Mediatricis omnium gratiarum« (bl. D. Marije, Posredovalke vseh milosti) za več škofij in za več redovnih ustanov.

Milost nam je tako potrebna, kot ribi voda. Revni, ubogi grešniki smo. Brez odpuščenja bi bili najbolj nesrečni; odpuščenje pa prejmemo samo po milosti. — Mir moramo imeti, pravi, srčni mir; prejmemo ga zopet samo po milosti.

Milost po Mariji nam dohaja brez težav, saj je tako rekoč položena v nje-ne roke, ki jih ni težko odpreti. Kako se Marija veseli, ako pridemo in pro-simo četudi največje milosti, čudežev!

Prihajajmo zaupljivo!

Tretja resnica: **Marijin otrok** ne bo pogubljen. Tako sodi sveta Cerkev, tako zatrjujejo cerkveni očetje. Ali imajo prav? — Pomislimo! Marija, naša mati ve, koliko je vredna duša. To je spoznala pri svojem lastnem božjem Sinu, in zdaj ne more pozabiti, kako je trpel in krvavel z a d u š e. Marija je z Jezusom sotrpela. Ali naj je zastoj vse

to prenašala? Ali si moremo misliti, da bo mirno gledala in dopustila, če se du-ša, ki je njej posvečena, duša n j e n e g a otroka — pogublja! Ne, ne, govori sveti Bernard v znani molitvi:

»Spomni se, o premila Devica Marija, da še nikdar ni bilo slišati, da bi bila ti kôga zapustila, ki je pod tvoje varstvo pribežal, tebe pomoči prosil in se tvoji priprošnji priporočal...«

Kako veliko tolážbo imamo v teh besedah, ki nas priganjajo, naj se res Mariji posvetimo — najbolje v njeni kongregaciji.

Oba sta bila člana Marijine družbe

»Oba sta bila člana Marijine družbe«, ženin **G r m e k** Anton (iz fantovske) in nevesta **R e h a r** Marija (iz dekl. družbe) — so pisali »Domoljuba« iz Kobjeglave na Krasu. Pa je prav, da to omenja tudi glasilo Marijinih družb in da ob tej priložnosti ponovno podčrta pomen, ki ga imajo kongregacije tudi za sklepanje zakonov po volji božji. Člani obeh kongregacij so se veselili tega izrednega do-

godka ter so ženinu in nevesti pripravili tudi lepo zunanjo slovesnost s petjem pri poročni maši, s pozdravi idr. Tudi domači župnik **Drašček** je v cerkvenem nagovoru izrazil veselje, da poroči dva člana Marijine družbe. Živahnosti, poštenega veselja in vedrega smeha pri svatovščini je bilo dovolj in prav nič niso pogrešali običajnega škripanja harmonike.

Baragov kotiček

Milina svetega večera ga je prežela...

1510 let po Mozesu in po izhodu Izraelcev iz Egipta, v 65. letnem tednu po prerokovanju Danielovem, v 194. olimpiadi, 752 let po ustanovitvi Rima, v 42. letu vladanja cesarja Oktavijana Avgusta, v 1032. letu potem, ko je bil maziljen za kralja od Boga navdahnjeni pesnik in psalmist David, ki je v duhu videl prihod Odrešenikov in s proroško besedo zaklical: »Moj Sin si, danes sem te rodil (Ps 2, 7.) — je hotel Jezus Kristus, večni Bog in Sin večnega Očeta svet posvetiti. Devet mesecev po spočetju od Svetega Duha je hotel biti rojen v Betlehemu iz Marije Device.

Spomin na skrivnostni in veličastni dogodek neumljive božje ljubezni in do-

brote ima v sebi toliko veličine, da ne more ob njem ostati neobčutno in hladno nobeno krščansko srce, ki se le nekoliko poglobi v vse to, kar nam spričuje blagovest svete noči. Vse obeležje rojstva Gospodovega, zlasti pa neskončna ljubezen Sina božjega, ki ga je nagnila, da se je ponižal za nas in sprejel človeško naravo, da je prišel med nas ne več n. pr. v podobi ognja ali v obliki oblaka, marveč kot nežno dete, kot otrok poln ljubeznivosti, — nas mora ogreti, pa naj bi bili ne vem kako robate, hladne nravi. Poleg tega nas mora ganiti tudi okoliščina, da je Jezus prišel med nas v veliki revščini, ponižnosti in zapuščenosti. Manjka mu najpreprostejše udobnosti, manjka vsega potrebnega, le ne neugod-

nosti hladnega, neprikupljivega in skritega, odtujenega hlevca.

In vendar ni prišel božji Zveličar na zemljo brez veličine in slave: njegovo rojstvo je deviško. To je velik čudež, ki je bil po preroku napovedan (Iz 7, 14). Jezus sam, v plenice povit, oblači angele v »božji svetlosti« in jih pošilja pastirjem, da razglase njegovo rojstvo, ta Jezus pride na svet v globokem miru, saj je Kralj miru.

Od zamisli v božično skrivnost je bil vsako leto posebno prevzet naš svetniški misijonski škof Friderik Baraga. Ni čuda! Saj je bil ta naš odlični rojak izredno blagega značaja, izredno mehkega in občutnega srca, ki je gorelo samo ljubezni do božjega Zveličarja in do njegove nebeške Matere. Če božična blagovest otaja celo srca robotih, površnih in v gmoto zakopanih ljudi, koliko bolj se ogreje in raztopi v čustvih hvaležnosti, vdanosti in ljubezni

za slavo božjo kipeče srce, kakršno je imel naš svetniški Baraga!

V knjigi »Misijonski škof Irenej Friderik Baraga« beremo:

»Vincencij Roy poroča, da se je Baragu, ko je v La Pointu pri božični polnočnici po 'očipvejsko' bral evangelij in prišel do stavka, kako je Marija Dete povila in v jasli položila, — glas tresel in več minut od ganjenosti ni mogel dalje. Ob istem branju svetonočnega evangelija je drugi pot na glas zaihtel, da je nato moral s prižnice.«

Božični dnevi so res nekako merilo, toplomer za našo ljubezen do Jezusa. Pretehtajmo in presodimo sami sebi! Kaj, če ta toplomer ne kaže le prenzike stopnje gorkote! Od notranjega čustva se pa seveda moramo čimbolj povzpeti do dejanske ljubezni, saj poznamo besedo Gospodovo: »Kdor ima moje zapovedi in jih spolnjuje, tisti je, ki me ljubi« (Jan 14, 21).

TR I J E P R S T A N I

Paul Keller — Janez Pucelj:

»Numerum liberorum finire aut quemquam ex agnatis necare flagitium habetur; plusque ibi boni mores valent, quam alibi bonae leges.«

»Omejevati število otrok ali katerega izmed sorodnikov umoriti, imajo za sramoto; več izdajo tam lepe navade kakor drugod dobre postave.«

Tacit, Germania, pogl. 19.

I. del.

Dan malega srpana ugasuje tako počasi, kakor pojema težek ogenj. Góri na verando, čeprav je obrnjena proti vzhodu, še vedno ne pride noben hladen dih iz velikega parka. Gospa komercialskega svétnika leži v naslanjaču in diha stežkoma. Kako naj človek, čigar srce je hudo bolno, strpi v takem zraku?

Roke gospe se živčno igrajo s knjigo. Odpre naslovni list. Tam je zapisano: »Smrtni greh! Knjiga zoper

vse, ki moré otroke, rojene in nerojene.« — Gospo mahoma zazebe. Ozke rame ji trznejo; nesrečne oči zro v svetli park, če od tam ne bo prišla toplota.

Knjiga ji zdrсне na tla.

Krepka služkinja pri kakih štiridesetih letih se prikaže s škropilnico.

»Milostljiva gospa, smem zaliti rože?«

»Le! Potem pa pridite k meni semkaj, gospa Šolc!«

Žena zalije celo vrsto rož v lončkih; nato pride h gospe.

»Želite milostljiva gospa?«

»Sedite tu na stol poleg mene, gospa Šolc: Pripovedujte mi kaj o svojem zakonu.«

»O Bog, milostljiva gospa, o zakonu revnih ljudi ni dosti povedati. On gara, ona gara; otroci pa rastejo pač kar tako z njima, Vsevdilj iz rok v usta — to je vse!«

»Koliko otrok imate?»

»Pet, milostljiva gospa!»

»In to so bili vsi? Menim, če ni šlo katero tako, kakor pravimo žene med seboj, tako »mimo«?»

Gospa Solc se začudi:

»Nikdar. Sem bila zmeraj popolnoma zdrava.«

»Že, ampak da bi se bili kdaj tako sporazumeli, da bi se oprostili — menim, saj vam je bilo pač težko — saj si niste mogli želeti še več bremena.«

»Nikdar, milostljiva gospa. Tega, Bog me varuj, ne bi hotela nikdar — in mož tudi ne.«

Gospa komercialskega svetnika reče z rahlim glasom:

»Saj, saj, to je seveda lepo. — Koliko pa zasluži vaš mož na dan? Je krovec, kakor sem slišala.«

»Da, krovec. Poleti zasluži včasih po pet mark na dan; pozimi pa seveda ni dela, kvečjemu kadar kje vihar močno razčeše strehe.«

»Ste imeli veselje z otroki?»

»Kakor je pri otrocih, milostljiva gospa. — Veselje in skrb in delo, pač tako vse navskriž. Od sebe bi ne dala nobenega. Najmanjši bi nama bil skoraj umrl. Tedaj je mož kar tulil, jaz pa sem stregla. Kadar pridejo boleznj, niso dedci za nobeno rabo. No, fant je star že

osem let. Oba najstarejša sta sedemnajst in šestnajst in že zaslužita, sta nam že na pol iz denarnice; sta pridna, no pač vprav, da kadita cigarete. Pa mož pravi, kaj malega morata tudi imeti od življenja. Dekle jih je trinajst, drugi manjši pa enajst. Oh, milostljiva gospa, ko bo k letu dekleta dostala šolo in bi jo hoteli milostljiva gospa vzeti za služkinjo —

»Bi že rada vzela v hišo otroka tako dobre žene in tako pridnega moža.«

»Milostljiva gospa —

Gospa komercialskega svetnika se ubrani, da bi ji žena poljubila roko, in reče v nenadni razburjenosti:

»Ne, ne, gospa Solc, vi ste dosti boljša ženska kakor jaz. — Pojdite! Pokličite Anamarijo!»

Služkinja prestrašeno pogleda gospodarico in odhiti.

Anamarija pride. Je lepe postave. Oči ima lepe, toda zasenčene; temnoplavi lasje obroblijo bled, mehak obraz.

»Mar spet milostljivi gospe ni dobro?»

»Kdaj pa mi je dobro?»

Anamarija pobere knjigo, ki leži na tleh.

»O, spet ta knjiga! Kadar jo milostljiva gospa berejo, jim je vselej hujše. Zdravnik jo je že trikrat prepovedal.«

Gospa se trudno nasmehe.

»Zdravnik! Meni je malo mar, če so zdravniki na svetu. Pomagati mi ne more noben. In edino, kar me še zanima, je ta knjiga.«

Anamarija sedi tesnobno. Gospa vpraša:

»Katerega smo danes?»

»Eno in tridesetega julija.«

»Eno in tridesetega julija 1914. Če še letos umrjem, bom stara vprav 49 let. Dovolj velika starost, Anamarija, dovolj velika starost zame!»

Poroka v vojni oslepelega italijanskega vojaka.

Na cesti nastane hrup.

Gospa vpraša:

»Kaj je? Kaj kriče ljudje?«

Anamarija napeto prisluhne proti ozidju parka.

»Milostljiva gospa — oh, vojska vpijejo. — Vojska! — Doli s Francijo in Rusijo! — Kaj je?«

»O Bog, zdaj trobijo — zdaj že zvo-
ne zvonovi. Stecite na cesto, Anamarija;
poglejte, kaj je —«

»Ne morem vas pustiti samih, milost-
ljiva gospa —«

»Pojdite — to me ne žalosti, osrčuje
me. Pohitite!«

*

Tako pohiti Anamarija skozi park. Pri vходу naleteli na Helmuta Enzenberga. Helmut Enzenberg je domači sin, poročnik v rezervi, doktor prava in, kar je edino glavno, hodi pokonci in je mlad mož.

Helmut prime Anamarijo za zapest.

»Anamarija, vojska je. Vojska z Rusijo in potem seveda tudi s Francijo in vedi Bog, s kom še vse. Jutri moram od doma.«

Dekle prebledi do smrti.

»Od doma — ti? — Helmut, in ja z?«

Helmut stoji kakor ukopan. Razvlečeno reče:

»Saj — ti! Grozno! — Anamarija — to moramo urediti še danes — še danes z očetom — jutri bo prepozno. Pojdi z mano — pojdi sem z mano čisto tiho — sedi v kot in počakaj! Grem k njemu in mu dopovem, njemu in materi —«

»Materi ne — ji je danes spet močno slabo. Materi ne povej!«

»Toda, kdo pa naj ji pove?«

Mladi mož se zravna.

»Anamarija, vojska je. Meniš, da se bojim? O ne! O, bom psom, ki lajajo na našo domovino, že iztepel kožuh. Toda oče! On je edini človek — Pa kaj, če se ne smem bati granat in strojnic, še tudi ne bom bal njegovega ropotanja. Ne jokaj, dekle moje! Poročila se bova. To se razume samo po sebi. Ko pridem prvič na dopust, se poročiva. Tudi v vojski se bo kdaj dobil dopust. In do takrat me bo pač varoval dobri Bog.

Vsaj mislim si, da bo to naredil, ko ve, da mora nekdo v domovini spolniti tako težko dolžnost.«

Dekle se strese po vsem životu.

»Ti — ti — saj prosim Boga in upam, da nama bo prizanesel. Sprejmiva vse hudo za pokoro.«

»Seveda, bilo je zagrešeno. Ne jokaj, ne tarnaj; še vse bo dobro; sedi v kak kot — počakaj, — grem k njemu.«

»Moram k tvoji materi. Poslala me je, da ji sporočim, kaj je. Čaka.«

»Tedaj pojdi k materi. Obvladaj se! Potolazi jo zastran vojske!«

*

Spet na verandi.

Gospa komerzijskega svetnika:

»No kaj je?«

Anamarija: »Vojska, milostljiva gospa, vojska z Rusijo in Francijo!«

Bolna gospa: »Vojska?« (Gospa se smehlja.) »Če še letos umrjem, bo zame grob: to so ozka vrata, ki peljejo s tega sveta na drugi svet. Ob teh vratih bodo grmeli topovi in vpili ljudje, toda jaz bom šla hitro noter. Pogrebci bodo prej kakor v pol ure zaprli vrata za menoj in jaz ne bom slišala ničesar več. — Zakaj jokaš tako presunljivo, Anamarija? Ker je vojska?«

Anamarija reče vsa iz sebe:

»Milostljiva gospa — Helmut — Oprostite, sem hotela reči, vaš gospod sin, dr. Helmut, mora že jutri od doma —«

»Helmut? Kam — kam mora?«

»Na voj — na vojsko, milostljiva gospa!«

»Kdo to pravi?«

»On sam. Srečala sem ga pri vratih v park.«

Gospa komerzijskega svetnika pade nazaj v naslanjač. V nenadni grozi šepne:

»Helmut na vojsko — na to sprva nisem pomislila. — Zdaj vem za gotovo, da bom to leto umrla. (Bolestno se nasmehe in se potiplje na levo stran prsi.) Razveseli se, srce, stara, betežna stvar, razveseli se, zdaj ti gotovo pride počitek!«

Anamarija sedi nemo brez besed. Blede roke se ji krčevito oklenejo druga

druge. Vlečejo se minute dolgega molčanja.

Gospa slednjič vpraša:

»Kje je zdaj?«

»Pri očetu! Oprostite, hotela sem reči, pri milostljivem gospođu.«

»Kaj bi rad tam?«

Anamarija si povzame zadnje moči:

»Me — menim — da se mora — mora nekaj važnega pogovoriti z njim —«

Gospa: »Saj, seveda. Saj mora jutri od doma. Saj je jutri lahko že vse prepozno.«

— Spet sledi dolg premor. —

Gospa: »Anamarija, prej nisem povedala resnice. Viš, čeprav pojdem skozi ozka vrata, ki peljejo iz tega življenja v drugega, in čeprav bodo pogrebci ta vrata v pol ure trdno zaklenili, — verjemi mi, Anamarija, dokler bo Helmut na vojski, bom nastavljala uho na zaklenjena vrata in prisluškovala, če zunaj še vedno grme topovi; ali pa pride nekoč na moj grob in reče: Mati, vojska je minula. Ostal sem živ. Tedaj šele bom mogla odmakniti uho od duri.«

Anamarija se vrže gospe k nogam.

»Milostljiva gospa — vi ste svetnica!«

Gospa odgovori svečano resno:

»Ljubo dete, nisem nikakšna svetnica! Kadar stoji človek na temnih vratih, ki sem govorila o njih, se več ne hinavšči; tedaj se spoveduje! — Nisem nikakšna svetnica — ne — ne!« Starejša žena se oklene mlajše z rokami. Telesi jima utripata in solze jima teko.

Gospa: »Ali se ne bi spovedali druga drugi, Anamarija?«

Anamarija strašno zaječi:

»Milostljiva gospa — milostljiva gospa — Helmut gre na vojsko in jaz — jaz milostljiva gospa — sem na tem, da postanem mati.«

Mlada žena objame kolena starejši gospe in se ji joka v naročju. — Je soparno tiho. Ničesar ni slišati, razen daljnega trobentanja in topega zvonjenja, razen diha rahlega poletnega veterca v utrujenih vrhovih in srebrno nežne

rose materinih solza in prebridkega joku dekletovega.

Gospa reče slednjič z dobrotljivim glasom:

»Anamarija — slutim že tedne sem; ne slutim, ampak vem!«

Anamarija: »Milostljiva gospa — usmilite se — ne obsojajte me — o, imejte usmiljenje —«

Gospa: »Ne zametujem te! Končno sme zavreči samo Bog. Onstran temnih vrat. Tu — tu — obžalujemo svoje padce. Anamarija, ti si se meni spovedala. Ti nosiš nekaj, kar bi ne smela nositi. Boš pač vedela, da se dá pomagati in... Pa saj veš — kaj mislim. Hočeš?«

Anamarija plane kvišku in divje vzklikne:

»Nikdar! Nikdar! Za vse radosti in bridkosti na svetu ne!«

Gospa sedi dolgo, preden najde novo besedo. Seže po roki pred njo stoječega dekleta, jo rahlo boža in slednjič reče:

»Anamarija, postala boš mati in oče tega potomstva bo na bojišču. Nisi poročena. Brez mere grdobije se bo zililo nate. Pa potolaži se; grdi in neusmiljeni niso vredni več kakor blato na ulici, ki pač vridgne, če greš, in ti pomaže čevlje. Čevlje osnaži lahko vsakdo. Anamarija, ti si se spovedala meni; tudi jaz sem se hotela spovedati tebi. Zdaj se ne morem; moje moči so pri kraju —. Saj se tako spovedujem vse dni in vse noči temi groba in temu, kar je za temo. Ampak, Anamarija, varuj svojega otroka — kaj drugega in boljšega ti jaz, kriva, — slišiš, — jaz, kriva in zato strta žena, ne vem povedati!«

*

Trdi, nagli koraki se slišijo iz hiše. Besen človek prihaja.

Komercialski svetnik!

Visoko in grozeče vzravna svojo mršavo postavo pri vratih.

»Saj je tu ženščina —«

»Oče!«

Helmut se prikaže za njim.

»Saj, ženščina! Smo jo vzeli v hišo kakor hčer in zdaj ta sramota — ta sramota — za zahvalo!«

Gre z vzdignjenimi pestmi nad Anamarijo. Ves je iz sebe. Dekle poklekne predenj. Samo še šepeta:

»Odpustite — prizanesite — usmiliti se, gospod komercialski svetnik!«

»Nikdar, nobenega usmiljenja! Izgini! Izgini takoj iz naše poštene hiše!«

Sune jo z nogo. Zavihti ji ves iz sebe pest nad glavo.

»Kaj pa naj? O Bog, kaj pa naj?«

»To bo vedela vsaka malopridna lajna, kaj naj, če se kaj takega pripeti. Denar za to dam jaz. Proč s pamžem!«

Anamarija se zravnja na tleh, postoji za časek tiho. Ozre se v smrtni sramoti in grózi na gospo, ki ji sočutno prikima. Nato reče potihoma, pa krepko:

»Gospod komercialski svetnik, kar vi hočete, tega ne naredim. In tudi denarja ne vzamem od vas.«

»Kaj? Vamp naj pride na svet? Kaj naj bi na svetu? Misli kdo, da bom takega otroka priznal za vnuka; jaz naj bi kdaj privolil, kar si želi ta zeleni fantetu, pa naj se tudi imenuje doktor in poročnik, da bi vzel za ženo to potepeno šomaštrovo hčer, da spakedra življenje sebi in meni? Kaj bi kaj takega ne bilo blazno? Nikdar, nikdar te sramotel!«

Helmut stopi poleg Anamarije.

»Oče, ti si zoprno surov! Anamarija, pojdi v svojo sobo! Pospravi kovčege; pošljem ti postrežčka. In ne jokaj tako hudo; — ko pridem prvič na dopust, se poročiva —.«

Komercialski svetnik zažgrá:

»Nikdar!«

Sin reče mirno:

»Se poročiva, oče! Veš, da je že šest pomladí, kar sem polnoleten. Z Anamarijo se poročiva.«

»Te razdedinim!«

»Razdedini me! K tebi, mati, se pridem pozneje poslovit. Od očeta sem se pač že poslovil!«

Komercialski svetnik reče hripavo:

»Saj, od mene si se že vsekako poslovil.«

Helmut: »Pojdi, Anamarija!«

Komercialski svetnik pohiti ves iz sebe za dvojico, zgrabi dekleta za rame, jo jezno stresa in kriči:

»Izpusti ga! Nosi svoj križ!«

Helmut vzklikne v največji jezi:

»Pustite mojo nevesto!«

»Nevesto!«

Komercialski svetnik se krčevito zasmije in pade v naslanjač. Ona dva odideta.

Zunaj pred zidom parka pojo državno himno, tedaj zadoni vrtinec bobnov, oglasi se na stotine človeških glasov. Še vedno zvone zvonovi. Komercialski svetnik sedi in ječi v naslanjaču; gospa leži s široko razprtimi, tej zemlji že na pol odmaknjenimi očmi. Med vsem divjim dogodkom zadnjih minut ni spregovorila besede, komaj da je vzdihnila. Kako bi se mogla boriti z ugasujočimi močmi proti tolikim silam?

Komercialski svetnik se dvigne in bliža ženi. Skuša jo siloma pomiriti.

»Luiza, zdaj se pa pametno pogovariva sama! Mi je žal tebe, da se je moral ta razdražljivi prizor odigrati vprav vpricho tebe. Te bo pač zelo ubijalo. Zakaj ne odgovoriš, Luiza?«

Gospa trudno zamahne z roko, kot bi hotela reči, jaz ne morem že nič več odgovarjati. Mož govori kljub temu dalje.

»Viš, Luiza, kar si zdaj tu doživela z nami, je vendar zgolj norost. Deklina pač pametno ravna, ker se hoče vriniti v našo hišo. Šomaštrova hči da bi gospodinjala naši hiši, kjer ima Helmut lahko najiminitnejše mlade dedinje in lahko postane naša tvrdka zavist narodov sveta, visok ponos domovine —«

Gospa zre z razprtimi očmi kakor v prikazen. Šepne:

»Nemčija bo premagana.«

»Žena, mar si tako močno bolna, da moreš verjeti kaj tako nespametnega? Pomiri se! O božiču bo ravsa konec in za Nemčijo bo bolje kakor kdaj poprej. Tudi bo bolje za sleherni napredek, za vse trgovske prilike! In tedaj naj bi o božiču gledal, kako pelje moj edini sin in dedič šomaštrovo deklino k poroki, ki mu bo prinesla prehitro rojenega sina in dediča že kar v zakon? Jaz pri svojem položaju? Tak škandal za našo svetovno tvrdko? Mar ne sprevidiš te norosti, Luiza?«

Gospa (čisto trudno, medlo): »Je dosti norosti na svetu, recimo, vsa ljubezen do denarja.«

Mož: »Luiza, ti si močno bolna! Kje je bolniška sestra? Oh, že gre!«

Sestra: »Milostljiva gospa — vbrizgniti — čas je!«

Gospa odviha svilen rokav od roke, vse obodene.

»Tu!«

Sestra vbrizgne.

Mož: »Ali ji po vbrizganju vselej odleže?«

Sestra: »Vselej.«

Sestra postoji vprašaje.

Komercialski svetnik: »Pojdite, sestra; moram še govoriti z ženo. Če vas bomo potrebovali, pozvonim! (H gospe): Zdaj še počakajmo učinka, Luiza; ko se uspeh pokaže, hočem govoriti s teboj mirno in pametno besedo.«

Pozvoni. Sluga prinese večerne liste in posebne izdaje.

»Njegovo veličanstvo cesar je ukazal splošno mobilizacijo.«

Poročila o vojski iz vsega sveta.

Grom in strela! Pri tako velikanskih dogodkih v svetu pa v svoji hiši, v svetovni hiši, šomaštrova deklina s svojim nezakonskim otrokom? Mož niti ne počaka, da bi vbrizg popolnoma deloval. Govori že prej.

Luiza, dogajajo se velikanske reči! Svet je v plamenih. Vse, kar je slabotnega, bo zgorelo; vse, kar je čilega, bo slavno vstalo. Imam samo enega sina; ali naj pogine v bolehavi ljubezni, v nevrednem zakonu? Mar naj moje delo prepade, mar naj bo zastonj neugnano delo vsega mojega življenja — naj shira?«

Gospa jako strogo: Zakaj pa imava samo enega sina? Bog nama je vendar hotel podeliti tri? Zakaj imava samo eno hčer? Bog nama je vendar hotel podariti dve?«

Komercialski svetnik se zlekne.

»Luiza, pusti te stare zgodbe! Sit sem jih že. Si me že naredila živčnega z njimi. Oh, kaj vidim! Že spet ta nesrečna knjiga—«

Gospa trdo: »Saj, knjiga: »Smrtni greh! Zoper vse morilce otrok, rojenih in nerojenih.«

Mož: »Je trapasta, sanjarska knjiga, da potem ženske nore. Doktor ti jo je kar najstrožje prepovedal. Zakaj srkaš vedno ta strup? Je pač preveč ljudi na svetu, so pač vendar v življenju okoliščine, ki jih mnogi uvažujejo; — preveliko število otrok je vendar vzrok svetovnih stisk in vojsk. Zastran prevelikega števila otrok je proletariat beraško reven, se trgajo meščani za korita vseh poklicev, se trgajo sijajne hiše med dediče, da propadajo. Kaj je tedaj na tem, če se prepreči taka kvarna nerednost?«

Gospa: »Toliko je na tem, da se za pre pot od Boga ustvarjeni in na zemljo poslani duši iz malenkostnih, dostikrat umazanih vzrokov; toliko je na tem, da se na kraju, kjer bi moralo biti najsvečejše, najvarnejše pribežališče za sleherni življenje, pod materinim srcem, izvrši u m o r bitja, ki se ne more popolnoma nič braniti. Herod je moril otroke na svetlem, drugi jih more v temi.«

Mož se prime za glavo.

»Vse to so misli iz te nesrečne knjige, ki ti jo je doktor prepovedal. Neumna, razdražljiva, plehka knjiga. Nima nobenega sledu, da bi se vživela v življenjske potrebe! Učenjakarska knjiga, ki ne pozna življenja; versko prenapeta, ki pridiguje kisló moralo.«

Zgrabi knjigo in jo raztrga.

»Vrag jo vzemi!«

Šume padejo raztrgani listi v park.

Gospa reče:

»Nič ne dé, če si mi knjigo vzeli; zlata je vredna in jo znam skoraj na pamet.«

On (jezno): »Saj, in prav to te je naredilo tako nesrečno. Mar ni noro, ljudem, ki so mislili in ravnali, kakor je učilo življenje, vcepljati v srce črva vesti? Mož, ki je spisal to knjigo, te je umoril!«

Gospa (odločno): »Ne, on ne!«

»Kdo pa potem?«

»Ti!«

Komercialski svetnik pade vznak v naslanjač. Minute minevajo, preden iz-

pregovori. Nato reče z rahlim, hripavim smehom:

»To je zahvala za ves sijaj, za vse razkošje, ki sem ti z njim s svojim delom krasil življenje. Ravnaš z mano kakor s hudodelcem in vendar nisem bil nič drugega kakor pameten.«

Gospa ne odgovori.

Spet minejo minute. Tedaj se komer-
cijski svetnik dvigne.

Vzravna se v strogost.

»Luiza, zahtevam od tebe kot od svoje žene, da mi mojih življenjskih smotrov ne križaš, da mi ne stopaš na pot. Ta otrok se ne bo rodil!«

Gospa (mahoma glasno):

»Bo se rodil!«

Gospa je še nekaj časa sama. Leži čisto tiho. Potem pozvoni, Gospa Šolc pride.

»Milostljiva gospa?«

»Nate, gospa Šolc, ključ. V modri sobi je majhna slonokoščena skrinjica. V njej je nakit. Tam so tudi trije prstani, eden z belim, eden z rdečim, eden z zelenim kamnom. Prosim, prinesite mi te prstane!«

Gospa Šolc prinese prstane in spet izroči ključ.

»Ali naj pride strežnica, milostljiva gospa?«

»Ne! Ampak k Anamariji pojdite. Če je že povezala, naj pride k meni.«

»Grem, milostljiva gospa.«

Gospa je sama, v naročju ima tri dragocene prstane, ki ima od njih eden briljant, drugi rubin, tretji smaragd, in se igra z njimi.

* * *

Sonce zahaja. Postaja hladneje. Bolnico mrazi. Toda se ne gane. Prisluškuje, čaka. Zdaj nekdo tiho prihaja. Helmut in Anamarija se prikažeta. Dekle postoji na vratih. Sin objame mater.

»Mati, ti edina, dobra!«

Mati ga pogladi po glavi.

»Helmut, moj sin! Daj, daj, da bom nekaj minut sama z Anamarijo! Počakaj jo pri vratih v park! Spremi jo domov! Ne sme sama oditi od nas. Moram se z Anamarijo še nekaj pogovoriti. Po slovo pridi pozneje.«

Mladi mož poljubi materi roko.

»Kakor želiš, draga mati!«

»Nekaj, sveto oporoko ti pa hočem še voliti vpricho Anamarije:

Ne zapusti je! Tvoja dolžnost je, da jo vzameš za ženo! Varujta potomstvo!«

Sin stoji pred njo in reče krepko:

»Vse to, mati, hočem storiti; prisegam ti.«

* * *

»Stopi sem k meni, Anamarija!«

Dekle se počasi približa, ne več skrušena, kakor je bila zadnje ure, marveč vzravnana, s trpkim, bolečim ponosom na obrazu.

»Sédi, Anamarija!«

(Dalje prihodnjič.)

Za cerkveno zedinjenje je že nekaj let določena posebna »Molitvena osmina«: Da bi se vsem izven katoliške Cerkve živečim kristjanom razjasnilo spoznanje in bi uvideli svojo zmoto, da se bi razkolni Vzhod čim prej povrnil v Cerkve Kristusovo, ki ima v nasledniku svetega Petra, v papežu Piju XII. svojega

pravega vrhovnega poglavarja, da bi kmalu vsi narodi v kraljestvu Kristusovem našli napovedani »en hlev« s skupnim pastirjem — to je glavni namen »Molitvene osmine«. — Kako vzvišen, kako velevažen, kako vreden, da ga vklenemo vsi v okvir drugih gorečih prošenj, molitev in žrtev zlasti v dneh, ki so

posebej za to določeni, t. j. od 18. do 25. januarja (od godu stolice sv. Petra do spreobrnjenja sv. Pavla). Skupna molitev v ta namen se opravlja po sv. maši, v cerkvah, kjer so še na večer litanije, pa po litanijah. (Zakonik lj. š., čl. 457, 2.)

† **Apostol za proslavo presv. Evharistije**, msgr. Tom. Ludovik Heylen, škof v Namurju (Belgija) je nedavno umrl v miru Gospodovem. Zgodovina namurske škofije bo z zlatimi črkami napisala velika dela, ki jih je ta sveti mož in nadpastir v dolgih 42. letih svojega škofovanja kljub občutni starosti in kljub težkim okoliščinam zadnjih mesecev z božjo pomočjo mogel izvršiti.

Kar mu je pa v največjo zaslugo in je njegovo ime razglasilo po vsem katoliškem svetu, je njegovo izredno poslanstvo in pooblaščenje, da je kot gorečnik za slavo Kristusovega imena celih 40 let predsedoval odboru za prireditev in sklicevanje mednarodnih Evharističnih kongresov.

Kot tak je obhodil vse dele sveta in prejadral vsa obširna morja, noseč povsod ogenj svoje evharistične ljubezni do krajev sveta. Še leta 1937 se je bil podal, dasi mu je bilo že 82 let, ob strani apostolskega delegata tja doli na daljne Filipine, da se je udeležil kot predsednik Evharističnega kongresa v prelepem mestu Manili. Leto nato smo ga videli zopet v Budimpešti. In brž nato je prevzel skrb za pripravo onakega kongresa, ki je bil določen za mesto Nizza. Vojna nesreča je ta kongres preložila na srečnejše čase.

Občudovanja vredna evharistična gorečnost tega apostola naj tudi v nas pozivi iskro ljubezni do presv. Evharistije!

Daleč od bojnega grmenja, tam doli ob obali Tihega morja, v čudoviti južno-ameriški državi Chile (Čile) so mogli početkom novembra imeti svoj narodni Evharistični kongres. V prelepem glavnem mestu z milim podnebjem: Santiago so se zbrali katoličani, da so obnovili zvestobo evharističnemu Zveličarju in z odkrito krščansko zavestjo pokazali vsemu svetu, ki se uničuje v groze polnih spoprijemih in v strahotnih po-

koljih, kje je zanesljiva rešitev iz bolečih stisk: Evharistični Jezus je kralj miru, sprave in ljubezni. Če bi vsi in povsod slušali njegov klic: »Pridite k meni vsi...«, o kakor brž bi utihnilo bojno rožljanje; mir in ljubezen bi zavladala vsepovsod. To željo je izrazil z vso iskrenostjo tudi poglavar svete katol. Cerkve, ko je ob sklepu čilenskega kongresa po radiu spregovoril tisočem udeležencev in združil z njimi svoje molitve pred Najsvetejšim za blagor sveta.

Država Čile, ki jo loči od znane Argentinske republike visoko Andsko gorovje, kjer se je predlanskim ponesrečil slov. izseljenski duhovnik Kastelic, je docela katoliška republika; ima tri milijone 200 tisoč prebivalcev, ki so zvečine Čilenci in skoraj vsi katoličani. Pred dvema letoma jih je zadela nesreča silnega potresa, pa so si že dobro opomogli, ker se je bila zgledno obnesla znana ameriška dobrodelna sopomoč.

V cerkvi sv. Petra v Rimu je bil slovesno umeščen kot novi veliki penitenciarij kardinal Nikolaj Canali. Vpricho številnega zastopstva rimske kurije je tajnik prebral papeževo pismo o imenovanju, nakar so se izvršili obredi ustoličenja in so skazali čast novemu dostojanstveniku navzoči vatikanski kanoniki in prelati cerkvene vrhovne penitenciarije idr.

V varstvo nebeške Kraljice. Na Španskem je češčenje Marijino tako ukoreninjeno kakor morda nikjer drugod, kar pričajo lepo cvetoče in vzorne Marijine družbe in močno obiskana Marijina božja pota. Zadnje čase je zlasti zaslovelo krasno Marijino svetišče v Zaragosi, kjer se verniki od blizu in daleč zbirajo pri čudodelni Marijini podobi, znani pod imenom Marija Pilarska. Meščani zaragoški so dosegli, da se je sedaj vsa Španija posvetila Mariji Pilarski.

Pri jedru. Na praznik Kristusa Kralja je sprejel sveti oče Pij XII. več tisoč zastopnic Katoliške akcije, učiteljskih in redovnih oseb, ki se ukvarjajo predvsem z vzgojo mladine. Papež je v svojem nagovoru naglašal, kako važno nalogo iz-

vršujejo vsi, ki so se posvetili odgoji mladine, teh »cvetk človeštva«. Za to delo je potrebna resna priprava. Na žalost jih je pa le preveč iz vseh stanov in poklicev, ki se vežejo v zakon, ne da bi se pripravili na težke naloge vzgojnega poklica. Kako vzgajati srce, voljo, kako utrjevati pravi krščanski značaj — so vprašanja, ki njih ugodno rešitev daje in zagotavlja le nauk Kristusov.

(Besedilo papeževega govora glej »Bogoljub« 1941, št. 12, str. 408 in str. 20 v pričujoči prvi številki.)

Dvakrat zlate zaobljube. Taki jubileji pred vsemi zaslužijo, da jih omenjamo, kakršne so slavili na god svete Elizabete v ljubljanski frančiškanski cerkvi: V veliki družbi tretjerednikov in tretjerednic sv. Frančiška jih je do sto, ki služijo Bogu kot redovniki (redovnice) med svetom že po 50 let. To je izredna sreča in milost božje dobrotljivosti, ki moramo vsem zastran nje čestitati. Taki jubileji so res dvakrat zlati: prvič vsled častitljive dobe pol stoletja, drugič pa zato, ker so po svoji veljavi pred Bogom te zaobljube več vredne kot zlato in druge dragocenosti, ki imajo ceno zgolj v očeh ljudi.

Mnogo jih je med temi jubilarji, ki so imeli že ob enem obletnice zlate zaobljube. Najstarejši ima pa srečo, da je doživel že železni tretjeredniški praznik: upokojeni trgovski nastavljenec Andrej Šef, ki kot 92 letni starček še čvrsto stopica po ljubljanskih ulicah. Za ta skupni jubilej je prišel sam ljubljanski škof dr. Gr. Rožman, da je opravil ob napolnjeni frančiškanski cerkvi zahvalno sv. mašo in imel ganljiv tretjeredniški govor. Med sv. mašo je prepeval zbor velikih frančiškovih križarjev.

Posnetek slike Marije Pomažaj z Brezij so postavili na novem oltarju v župnijski cerkvi v Ribnici. Blagoslovil jo je slovesno v nedeljo, 16. nov. 1941 ljubljanski škof dr. Gr. Rožman, ki je imel ob tej priložnosti prelep govor o češčenju Marijinem in zaupanju na njeno pomoč in rešitev iz tegob sedanjega

časa. — Farani v Dolenji vasi so pa istočasno sklenili, da hočejo postaviti Kraljici Mariji na čast spominsko votivno kapelo, kot znamenje ljubezni in zaupanja do nebeške Zaščitnice v težkih časih.

Ljubljanska škofija. Stolnemu kapitelju v Ljubljani je prištet novi kanonik dr. Janko Kraljič, semeniški spiritual. — Kot čebelica marljivemu in vzorno delujočemu duhovniku je dnevnik »Slovenec« ob imenovanju za stolnega kanonika (Lamberbove ustanove) posvetil izredno časten in zanimiv članek.

V zavodu sv. Stanislava je nastavljen kot suplent za poučevanje verouka prefekt Anton Stopar; Fr. Gnidovec, kaplan v Št. Petru pri Novem mestu pa za prefekta. — Umeščeni so bili na župnijo Polica Janko Dolenc, župnik na Trebelnem; na njegovo mesto je prišel župnik Ivan Tiringar s Češnjic. Za župnika-vikarja župnije Stična je imenovan p. dr. Tomaž Kurent, O. S. Cis. — Premeščeni so bili kot kaplani: Fr. Pahulje iz Črnomlja v Št. Peter pri N. m.; Ludovik Bartelj iz Leskovca v Kočevje; Karel Papež iz Komende na Suhor; Leopold Čampa z Rake v Črmošnjice; p. Al. Žabkar O. Teut., z Vinice v Črnomelj. — Nameščena sta bila kot kaplana: Viktor Breznikar na Igu (Kurešček) in p. Ivan Salmič, O. Teut., na Vinici.

V malo baziliko je povišal sv. oče Pij XII. jezuitsko cerkev Srca Jezusovega v Zagrebu. Ko je prišlo apostolsko pismo iz Rima z naznanilom o tej predpravi, so imeli očetje jezuiti veliko zahvalno cerkveno svečanost s pontifikalno mašo, ki jo je daroval zagrebški nadškof dr. Stepinac.

Bazilika (= kraljevska dvorana) se imenuje prvotna oblika krščanskih svetišč, ki so bila zidana po načinu rimskih javnih podolgastih poslopij, namenjenih trgovini. Vrsta lepih stebrov je ločila večji srednji del od obeh stranskih. — Danes se v liturgičnem (bogosluznem) smislu imenujejo »bazilike« tudi druge znamenitejše cerkve, četudi niso zidane v slogu starokrščanskih svetišč. Ta odlika, ki jo podeli sveta stolica, je večja

ali manjša; zato se ločijo bazilike v večje in manjše. »Večje« so znane rimske cerkve: sv. Janeza v Lateranu, Sv. Petra, sv. Pavla in S. Maria Maggiore; manjših bazilik v Rimu je devet, po katoliškem svetu pa mnogo. Med njimi je n. pr. svetišče v Lurdu, cerkev Marije, Matere milosti, (franciškanska) v Mariboru, Marije Lurške bazilika v Rajhenburgu, in sedaj tudi jezuitska cerkev v Zagrebu, ki je posvečena sv. Srcu Jezusovemu. S tem naslovom so podeljene tudi posebne predprave in duhovne milosti.

»Zrel za nebesa...« V ponedeljek 17. nov. še zdrav med svojimi sobrati, 20. nov., torej čez nekaj dni, pa je počival že na mrtvaškem odru na porti misijonske hiše v Ljubljani č. g. misijonar Aleksander Martelanec. Nagla pljučnica mu je prerezala nit življenja. Brat na porti pa je na vprašanje: »Kaj mu je bilo?« — odgovoril: »Dozorel je za nebesa.« Brez dvoma jih je zaslužil, saj je bil rajni gorečnik za zveličanje duš sam vzor res duhovniškega in misijonskega življenja; razumen duhovni voditelj in dober svetovalec. Vodil je domače misijone z velikim uspehom zlasti na Goriškem, pripravljal novince na redovni misijonski poklic in bil na svojem mestu poln veselja za delo, kamor je bil poslan. Bog mu bodi bogat plačnik!

Tri župnije oskrbuje 90 letni bisero- mašnik in svétnik Jožef Lavtizar, pisatelj in skladatelj. Peš, z vozom in z vlakom roma po dušnopastirskih opravkih iz Rateč-Planice, kjer službuje že 40 let, zdaj na Dovje, zdaj v Kranjsko goro, kamor ga pač kličejo in je potrebna nujna duhovna pomoč, da prevideva bolnike, deli sv. zakramente, tolaži, pokopuje in moli. Pravi misijonar na domačih tleh! Bog mu daj zdravja!

V Virovitici na Hrvaškem bo 17. januarja 1942 daroval svojo zlato mašo p. Jeronim Knoblehar O. F. M., rodom Novomeščan.

Služboval je veliko let kot profesor bogoslovja v Kamniku. Iz tega namena je dvakrat obiskal svete kraje v Palestini. Več let je oskrboval slovensko župnijo v Ameriki. Vleklo ga je tudi v Av-

stralijo, pa mu leta niso dopuščala. Ko se je pred odhodom v Ameriko poslavljal od svoje matere, mu je ta rekla: »Le pojdi, si pač misijonske krvi.« Zlatomašnik je namreč sorodnik v sluhu svetosti umrlega dr. Ignacija Knobleharja, ki je misijonaril v Afriki. Po prihodu iz Amerike je prestopil v hrvaško provinco. Šest let je vodil frančiškanski samostan v Zemunu in kot moder gospodar popravil cerkev in samostan. Nato se je preselil na Trsat, odkoder ga je sila časa zanesla v Virovitico.

Zlatomašnik je še čvrst in krepek. — Bog mu prištej še mnogo let!

Razno

Ljubljanska mladina DSD bo praznovala... V vrsti božičnih svetih dni je mladostnim posebno pri srcu god Nedolžnih otrok. Nekateri, ki njih starši niso oblaгодarjeni z blagostanjem, se vse tepežkanja in darov; drugim je bolj živo na mislih trpka usoda onih betlehemskega otrok, ki so ta dan prejeli krst krvi in so bili tako sprejeti v spremstvo Jezusovo. Od teh prav za prav srečnih mučeniških prvencev za Kristusa pa nam in vsem, ki so v armadi mladinske misijonske ustanove DSD (»Dejanje sv. detinstva Jezusovega«), hite misli do nekrščenih poganskih otrok. Njim posvečamo nekoliko svoje pozornosti zlasti v teh-le dneh, ko nas posebno preveva ljubezen in hvaležnost do božjega Deteta. Ta ljubezen bo postajala tem bolj dejavna, čim bolj jo bomo razlivali tudi na naše bližnje, ki so posebnega usmiljenja vredni. Med temi so v prvi vrsti otroci poganskih staršev, ki jim skuša DSD nakloniti milost svetega krsta in krščanske odgoje.

Da bi se tem več ljubezni preneslo na te pomilovanja vredne otroke, prireja vodstvo DSD vsako leto izredno praznovanje prav na god Nedolžnih otrok. Kljub vsem tesnobam, ki prihajajo v spremstvu trpkih vojnih dogodkov, bomo tudi letos imeli to skupno praznovanje, in sicer v župnijski cerkvi Marijinega oznanjenja (pri čč. oo. frančiškanih v Ljubljani). To bomo lahko tem slovesneje

storili, ker pade letos god Ned. otročičev (28. dec.) na nedeljo.

Da bo ta mladinska svečanost imela še večji poudarek in da bo še bolj odjeknila tudi v javnost, med misijonsko manj prežete vernike, bo prišel med našo mladino sam prevz. g. dr. Gr. Rožman, ljubljanski škof, ki bo s svojo navzočnostjo poveličal popoldansko pobožnost in imel tudi slovesnosti primeren nagovor.

Spored dopoldanske in popoldanske prireditve:

Ob osmih zjutraj služba božja DSD s kratkim nagovorom domačega župnika g. p. Krizostoma; med sv. mašo, ki jo bo opravil škofijski voditelj za žive člane DSD, bo prepeval mladinski zbor križarjev, klaric, lučkarjev in vrtčarjev božične popevčice.

(Prilika bo za sv. obhajilo, ki je združeno za člane DSD s popolnim odpustkom pod navadnimi pogoji, če se še nekoliko moli za razš. sv. Cerkve.)

Ob štirih popoldne: Po božični pesmi mladinskega zbora, ki bo imel z drugo mladino vred prostor pred obhajilno mizo vel. oltarja, bo nagovor prevz. g. škofa. Ko bo govor skončan, bodo prejeli dečki in deklice poseben blagoslov po predpisanem obredu. Nato bodo sledile litanije imena Jezusovega i. dr. Za sklep običajno donosanje darov božjemu Detetu, ki jih bomo poklonili v namene DSD.

Med vso to popoldansko pobožnostjo bodo prepevali božične in blagoslovne pesmi člani in članice zgoraj imenovanega mladinskega zbora, ki ga vodi generalni lektor p. Krizostom Sekovanič.

Pridite in pripeljite male k tej naši božičnici!

Zakaj se potepajo po svetu? O ciganih govori sporočilo, da so bili že ob rojstvu Jezusovem na slabem glasu. Pravljica pripoveduje: Ko sta pribežala Jožef in Marija z detetom Jezusom v Egipt, sta bila silno žejna, zakaj več dni ni bilo najti kapljice krepilne vode. Pri prvem vodnjaku prosita domačine, da bi se smela okrepcati. Toda ti ljudje niso poznali usmiljenja in še tega jima niso

privoščili, da bi si ugasila morečo žejo. Še norčevali so se, češ, ali sta pozabila pot do doma, da se tako potepata po svetu. Žalili so ju povrh še z grdimi pridevki in kletvinami ter pitali s priimkom »cigani«, kar je veljalo tudi pri Egipčanih kot najhujše zaničevanje. Potrta se je odpravila sveta Družina naprej.

Bog je še tisto uro kaznoval neusmiljene ljudi, da so sami res pozabili pot do svojega doma in so se morali potepati po neznanem svetu. Kamor koli so prišli, povsod so se jih ljudje ogibali in podili od praga. Črtili so jih in še vode jim niso privoščili. Nihče jim ni rekel drugače kot »cigani«. Tako pravimo še danes njih naslednikom v svarilo, da pade vsaka kletev na tistega nazaj, kdor jo je namenil bližnjemu.

Slovenski pregovori o prepiru

Bogat v prepiru, ubog v miru.

Boljši je tenak mir kot tolst prepir.

Boljša je žlica soka v miru, kakor polna miza jedi v prepiru.

Boljša je žlica zelja v miru kakor pečenka v prepiru.

Če se mož in žena prepirata, je kačje gnezdo v hiši.

Kdor se prepira s kruhom, se prepira tudi z ljudmi.

Kdor se veliko z ljudmi pravda, je tudi z ljudmi v prepiru.

Kjer je veliko krega in prepira, rada vera in ljubezen umira.

Na eni verigi inata doa psa med seboj mir, pri eni kosti pa vselej prepir.

Prepir z debelim koncem neha.

Prijateljev prepir si sam najde mir.

Sršeni, ose in čebele — bodo vedno prepir imele.

Tobak za moške, pa kava za ženske, to je hišni mir; če tega ni pri hiši, je pa prepir.

I. Šašelj.

Ni npravstvenosti brez vere. Lahko je npravnost oznanjati, težko pa jo je doseči brez trdne podlage, ki je v veri.

Neki odličen oče je zapisal svojemu sinu v spominsko knjigo: »Verjamem, da se prizadevaš biti mož poštenjak; vedeti pa moraš, da more biti poštenjak samo človek, ki svoje dolžnosti do Boga vestno spolnjuje.«

„Bogoljub“ za leto 1942

»Bogoljub« v tisoč devet sto dva in štiridesetem letu Gospodove milosti.

V osemnajstem letu svoje vlade je ukazal judovski kralj Jozija temeljito popraviti tempelj v Jeruzalemu. Pri gradbenih delih so naši pozabljeni in zanemarjeni Mozesovi knjigi božjih postav in bogoslužnih predpisov. Veliki duhovnik Helkija jo je bral in se tresel, videč, kakšne kazni čakajo malikovalsko ljudstvo. Izročil jo je tajniku Safanu, da naj jo nese kralju in mu jo prebere.

Mladi, pobožni Jozija se je silno prestrašil, zakaj videl je, da so vse razmere take, kakor je v knjigi povedano, in ni drugače kakor da se tudi grožnje spolnijo. Kajti pod vlado njegovega drugega prednika, kralja Manaseja se je bilo razpaslo najgrše poganstvo, ki je po božje častilo mrto tvar, brezumno naravo in nečisto strast. Šest in dvajsetletni vladar je v živi veri v pravega Boga našel moč in pogum, da je porušil poganske templje in prevrnil malikovalske oltarje. Z velikim duhovnom je ukrenil, da se je bogoslužje spet opravljalo natančno po Mozesovih določbah in da so njegovi podložniki prav po črki spolnjevali postavo. Zato je Bog kazni odložil. Ker pa so ostali pri črki in se v srcu niso spremenili, je Bog dopustil, da je prišel babilonski kralj Nabuhodonozor s svojo armado in jih odvedel za sedemdeset let na bregove Evfrata in Tigrisa.

Če vprašujete, kaj bo delal »Bogoljub« v Gospodovem letu 1942, vam odgovorjam:

Kakor tajnik Safan vam bo prinašal knjigo božje resnice in božjih postav in bo rekel: »Na, vzemi in beri! Čuj resnico, ki je morala utihniti, in priznaj postavo, ki si jo zatajil!«

Če si romal v poganska svetišča in v duši postavil malikom oltarje, poruši jih in odpravi gnusobo s svetega kraja!

Kristus je Pot, Resnica in Življenje.

Krščanstvo je najsvetlejša misel, neporušni steber in edino varno zaklonišče.

Najnovejša in najsoodobnejša modrost je evangelij, ker je to knjiga večnih resnic.

Kristusova blagovest je najučinkovitejši recept za bolno Evropo, edino pravi načrt za preureditev sveta.

Odločno obsodimo zmoto, razveljavimo lažne vrednote, strimo ilnate bogove in zaprimo vrtove, kjer zoré sodomska jabolka.

Zdaj je čas obiskanja in polnost časa v srcu noči. Zdaj sije luč, ki mora razsvetliti sleherno temo, zakaj to je večno življenje, da spoznamo Očeta in Sina, ki ga je poslal in da ostanemo v Njem, ki je zvest in resničen.

Take reči bi katoliškim Slovencem »Bogoljub« rad govoril v novem letu. Zato ga naročite in priporočite, zlasti pa ga pridno berite!

Uredništvo.

Odgovori

T. T.: Skrbim za dobrega nižješolca iz krščanske hiše in ga imam na hrani. Najtežje mi je, ko iščem zanj primernih leposlovnih knjig. Pomisleke imam še glede knjige »Trop brez zvoncev«! Saj je res, kar so pisale

kritike: Pristen jezik, živo opisovanje. Pa le ni brez prizorov, ki bi na mladega fanta ne vplivali brez pretresov.

Za mladino je izbira res težka. Mnogokrat so ocene namoč ugodne. Ocenjevalci imajo navadno pred očmi odrasle bralce. Če je knjiga nasplošno pohvaljena, s tem ni

rečeno, da je v vsem priporočljiva tudi za mlado. Saj vemo, da takile mladostniki najraje stikajo po prizorih, ki slikajo v ljubavnost ali v ljubimkanje zapletene osebe. Če je mlad bralec vesten, se mu kmalu križajo pojmi o нравstvenih načelih. Poučen je, kaj je nevarnost in bližnja priložnost za greh, katere se je treba ogibati, da si človek ohrani krepkost. V povestih, tudi priporočnih, se pa opisujejo prizori, ki нравstvena pravila kolikor toliko pogažajo. Pisatelji se najbrž izgovarjajo: »Takšno je življenje. Saj grešnosti in nevarnosti ne zagovarjamo in ne priporočamo in ne odobrujemo, kakor ne odobrujemo tatvine, krivic in drugih nerodnosti, ki se v povestih omenjajo.«

Seveda je pri tem pomniti, da je mlad človek dovzeten v prvi vrsti in prav posebno za stvari iz ljubezenskega poglavja. To se mu zapiče v spomin, o tem razmišlja, to hoče sam doživljati in okušati, kar ga je pri branju posebno ogrelo in ga morda tudi zavedlo v prepričanje, da v tem ni ne nevarnosti ne grešnosti. Tako se potem marsikdo kmalu in močno opeče.

Pri določanju knjig za mladino je res muka, ko jih je tako malo, ki bi mogli o njih reči, da so docela priporočljive tudi za mladino. Od tistih, ki hočejo s knjigo pomagati pri vzgoji mladine, se res zahteva velika modrost, da znajo obiti vse, kar bi utegnilo škodljivo vplivati na mladega človeka, ali pa tako povedati, da se ohrani nežno čutenje in utira pot kreposti ter pokaže tudi nevarnost, kjer je nevarnost.

Fr. Č.: Kdaj bo izšel slovenski misal?

Slovenski prevod mašne knjige, kakor jo uporablja mašnik, je skorajda v rokopisu že skončan. Ni pa upati, da bo v sedanjih dneh draginje dobil založnika.

In še enkrat vprašanje mnogih: Zakaj Bog ne prepreči toliko trpljenja na svetu? Zakaj ne udari tistih, ki delajo krivice? Če je Bog usmiljen, zakaj ne prizanaša? Zakaj trpijo nedolžni?

K vsem dosedanjim pojasnilom v »Bogoljubu«, dodamo za odgovor še tole: Ali nič ne pomislite, da je človeški rod posebno zadnjih 20 let po prvi svetovni vojski zelo grešil, da je grmadil greh na greh, tako da so njegove strahote klicale v nebo po maščevanje! Pozabili ste, da je v zadnjem času brezbožnost in brezverstvo na svetu doživljalo vrhunec svoje moči in razdejanja. Ali se res ne spomnite več vseh razrušenih cerkvá, vseh pobitih duhovnikov in drugih dobrih ljudi! Ali ste pozabili, da se je brezverstvo v vseh deželah družilo z grozotno javno pokvarjenostjo v družini, v kinu, v knjigi in časopisu? Spominjamo se lahko, da so pošteni ljudje pogosto spraševali: »Kje je Bog, da vse to dopusti?« — Nič se ni zgodilo. Ta in oni jih je tolažil, češ Bog ne plačuje vsako soboto; njegova ura bo gotovo prišla. Toda ta glas je bil sredi šumnega in grešnega vrvenja

le slabotno pomirilo. Grehi so se ponavljali: Milijoni kristjanov leta in leta niso hodili k sveti maši, ne k spovedi; milijoni so v jezi in šali izgovarjali bogokletja, milijoni so nečistovali, zatirali vdove in sirote ter se satansko norčevali iz vsakega, ki je po veri živel ali o veri pridigoval in govoril...

S kakšno pravico ste pričakovali, da bo vse to pozabljeno in odpuščeno brez kesanja in pokore? In s kakšno pravico se jih mnogo zgraža nad tem, da je Bog poslal ure kazni in strašnega plačila? Ni pozabljeno, da tudi pri nas družina z mnogimi otroki skoraj ni mogla dobiti stanovanja ne zaslužka!

Resnično: človek bi skoraj sam zdvomil, če bi to morje strašnih grehov in krivic zadnjih desetletij ostalo brez kazni in bi se grešniki še naprej veselili svoje krivice, pravični pa še naprej samo trpeli ponižanje! Vprav trpljenje, ki je začelo tako boleče zajemati ves svet, začenši pri velikih in grešnih mestih, je najboljši dokaz za to, da Bog biva. Ako bi trpljenja po tolikih pregrehah, katerih smo kakor koli krivi in skrivri prav vsi, ako bi trpljenja — pravim — ne bilo, potem bi ne bilo nič čudno, če bi nas begali dvomi. Ker je pa trpljenje zajelo ves svet, moramo reči: Se živi Bog, ki dobro plačuje in hudo kaznuje.

Vemo, da trpe tudi nedolžni. Ali prav to je tudi v načrtu božje modrosti, da s tem lajšajo kazni hudobnim in da tembolj pomagajo krajšati čas božje poskušnje, kajti božji računi še niso skončani. V skrušenosti in skesanosti moramo moliti: »Ne vpelji nas v skušnjava,« in zgódi se tvoja volja!«

(Glej »Naša zvezda« 1941/XX, str. 53.)

Boj umazani sebičnosti! Glejmo in učimo se gledati v trpečem bližnjem: brata. To je edino pravo razodetje in narodnjaštvo, resnična ljubezen do domovine. Kdo pa je domovina, če niso ljudje, ki tod prebivajo! — Kdor torej več ima kot potrebuje, je dolžan od svojega dati tistim, ki nimajo toliko, kolikor nujno potrebujejo.

Blagoslov in blagodat božičnih svetkovin, kakor tudi srečen potek novega leta 1942, ki naj donese uresničenje vseh blagih željá in gorečih prošnjá naročnikom »Bogoljuba« — izproša uredništvo od vsemodrega Boga.

To svoje voščilo hoče podpreti z najzdatnejšo priprošjo pri sveti daritvi. Decembra je bila opravljena sveta maša v namene naročnikov in naročnic našega lista šestkrat; celo leto 1941 pa 72 krat.

Uredništvo.

VSEBINA: Sveti večer. — Članki: Se je čas! — Dvojni cilj. (A. Č.) „Bog je svet tako ljubil...“ (A. Č.) — Božični zvonček. — Jezus v hlevu. (J. S.) — Delajmo jaslice! (Janez Veider.) — Svetnikov nam je treba. — Bog je ljubezen: 1. Ali kazen ... ali ... (J. Langerholz.) — Puščavniki. (Msgr. V. Steška.) — Krščanska družina: Sv. oče krščanskim materam. (J. Simenc.) — Pretresljiva oporoka. Prednost imajo. — To ni kar tako. — Marijine družbe: Vsem članom in članicam Mar. dr. — Življenje v M. dr. — Pripomočki za dosego ciljev M. dr. (J. Filipič.) — Iz treh ozirov — Baragov kotiček. — Listek: Trije prstani. (Paul Keller — J. Pucej.) — Iz življenja Cerkve. — Razno. — Štiri pesmi.

Cena »Bogoljubuc« za posamezno naročnike 12 Lir, v skupinah po 11 Lir; v Nemčiji 2 Rm., v Hrvaški 40 kun, v Franciji 32 fr., v Ameriki 1 dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubca« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubca« in Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za januar 1942-XX.

Mesečni zavetnik: Sv. Družina (II).

Mesečna namena molitve, blagoslovljena po sv. očetu:

Splošni namen:

Misijski namen:

Splošni in posebni nameni sv. očeta.

Misijski domači skofje in njih*verniki.

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno čiščenje sv. Rešnjega Telesa		
			Ljublj. škofija	Lavant. škofija	
1	Četrtek	Novo leto	Srečno novo leto	Ljublj., Trnovo	Stari trg
2	Petek	Makarij, opat	Pobožnost 9 prvih petkov	Dobrava p. Kr.	Stari trg
3	Sobota	Genovefa, dev.	Zadoščevanje presv. Srcu	Veliki Gaber	Sl. gr., Sv. Mart.
4	Nedelja	Ime Jezusovo	Apostolstvo mož in fantov	Grosuplje	Sl. gr., Sv. Mart.
5	Poned.	Telesfor, p. m.	Prezebajoči in stradajoči	Javorje p. Litiji	Marib., s. sestre
6	Torek	Razgl. Gospod.	Naoredek misijonov	Moste v Ljublj.	Slovenjgradec
7	Sreda	Lucijan, muč.	Moč v trpljenju	Stari log	Slovenjgr. boln.
8	Četrtek	Severin, muč.	Naši izseljenci	Mozelj	S. Janez p. Dr.
9	Petek	Jul. in Baz., m.	Katoliški tisk in časnikarji	Ljublj., Leonišče	Razbor
10	Sobota	Azaton, papež	Pokorščina sv. očetu	Begunje p. Lesč.	Sl. gr. Sv. Mikl.
11	Nedelja	Sveta Družina	Posnemanje sv. Družine	Oševrek	Sv. Ilj p. Turj.
12	Poned.	Tacijana, muč.	Posvetitev družin Srcu Jezus.	Borovec	Sv. Ilj p. Turj.
13	Torek	Veronika, dev.	Nedolžnost deklet	Lj., Zav. sv. Jož.	Sv. Vid n. Vald.
14	Sreda	Hilarij, šk. e. uč.	Zadeve naših skofov	Unec	Pameč
15	Četrtek	Pavel puščavnik	Duhovniki in bogoslovci	Podzemelj	Dolič
16	Petek	Marcel, p. muč.	Mir med narodi	Sora	S. Peter n. Kr. g.
17	Sobota	Anton puščavnik	Duh pokore in odpovedi	Železniki	Podgorje
18	Nedelja	Ž. p. R. P. s. R.	Delo za sveto zedinjenje	Ljublj., Sv. Peter	Sele
19	Poned.	Knut, kralj	Duhovne vaje in misijoni	Spitalič	Vuzenica
20	Torek	Fab. in S., m.	Slomškov in Baragov proces	Kočevje	Vuzenica
21	Sreda	Neža, dev. m.	Nedolžnost mladine	Sela p. Kamniku	Maribor, usmilj.
22	Četrtek	Vincencij, m.	Opravljanje svete ure	Goriče	Maribor, usmilj.
23	Petek	Zaroka M. D.	Zenini in neveste	Poljana n. Topl.	Celje, Sv. Jožef
24	Sobota	Timotej, šk.	Naša Katoliška akcija	Brezovica	Celje, Sv. Jožef
25	Nedelja	Ž. p. R. Spr. P.	Župnije brez duhovnika	Vrhnika	Celje, Sv. Jožef
26	Poned.	Polikarp, šk. m.	Zaupanje v božjo Previdnost	Mavčice	Celje, kapucini
27	Torek	Janez Z., šk. e. uč.	Neustrašenost v veri	Ljublj., uršul.	Celje, kapucini
28	Sreda	Peter Nol., spoz.	Skupna družinska molitve	Kodeljevo, M. d.	Celje, kapucini
29	Četrtek	Franč. Sal., šk. e. u.	Duh krotkosti in potrpežljivosti	Ljublj., Rakovn.	Celje, bolnica
30	Petek	Martina, dev. m.	Bolniki in trpečji	Peče	Celje, bolnica
31	Sobota	Janez Bosko, sp.	Salezijanci Ta mesec umrli.	Groblje	Celje, sol. sestre

Odpustki za januar 1942-XX.

1. Četrtek, prvi v m. Novo leto, P. o.; 1. čl. br. Sreca M.; 2. čl. družbe kršč. družin; 3. istim kakor 16. dan; 4. čl. br. sv. Rešnjega Telesa v br. e.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. e. — V. o.

2. Petek, prvi v m. P. o.; 1. članom br. sv. Rešnjega Telesa kakor večeraj; 2. vsem, ki nekoliko premišljujejo dobrotljivost sv. S. J. in prejmejo pravno sv. obhajilo; 3. čl. br. S. J.

3. Sobota, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kakšno nabožno vajo na č. Brezmadežni, da nekoliko zadostujejo za njej storjena razžaljenja in molijo p. n. sv. o.

4. Nedelja, prva v m. Ime Jezusovo, Bl. Angela Fulg. čl. r. v. br. Ž. p. o.; 1. če v br. e. molijo po n. sv. o.; 2. če v br. e. nekaj časa pobožno molijo pred izp. sv. R. T.; 3. če so pri mes. procesiji. — P. o.; 1. čl. br. sv. S. J.; 2. tistim, ki nosijo viš. škap.; 3. danes ali v 8.

vsem, ki prejmejo sv. z., so pri sv. maši in molijo po n. sv. o. (V nedeljo zadostuje v ta namen biti pri eni maši). 4. tistim, kakor 16. dan iz dveh razlogov: ime J., bl. Angela.

6. Torek, Razglasenje Gospodovo, P. o.; 1. čl. br. N. Lj. G. presv. S. v br. e.; 2. tistim, ki nosijo viš. šk.; 3. čl. r. v. br. v br. e.; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti kakšno drugo dobro delo; 4. čl. družbe živ. r. v.; 5. čl. br. za d. v. vic.; 6. čl. družbe kršč. družin; 7. čl. družbe sv. Petra Kl. ako obiščejo cerkev in molijo za razš. vere in po n. sv. o.; 8. tistim kakor 16. dan.

7. Sreda, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kakšno nabožno vajo na č. sv. Jožefu, prejmejo sv. obh. in molijo p. n. sv. o.

1. Nedelja, Sv. Družina, P. o. čl. družbe kršč. družin, kjer se danes obnovi posvetitev sv. Družine.

16. Petek, Prvi mučenec. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretje-rednikom tudi v žup. c., kjer ni redovne.

19. Ponedeljek, Bl. Bernard. P. o. istim kakor 16. dan.

23. Petek, Marijina zaroka, P. o. čl. družbe kršč. družin.

25. Nedelja, zad. v m. Spreobrnjenje sv. Pavla. P. o. čl. br. Srca M. in vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo sv. r. v.

29. Četrtek, Sv. Franc Sal. P. o. čl. zveze afr. tiska.

30. Petek, Sv. Hiacint. P. o. kakor 16. dan.
31. Sobota, Bl. Ludovika. P. o. kakor 16. dan.

¹ P. o. pomeni: popolni odpustek; br. = bratovščina; br. c. = bratovska cerkev; žup. c. = župnijska cerkev; v. o. = vesoljna odveza; r. v. = rožni venec; čl. = člani; sv. R. T. = sveto Rešnje Telo; N. Lj. G. = naša Ljuba Gospa; p. n. sv. o. = po namenu sv. očeta; sv. z. = sveti zakramenti; sv. obh. = sveto obhajilo; sv. S. J. = sveto Srce Jezusovo; v m. = v mesecu; n. č. = na čast.

Prošnje in zahvale

A. G., Dobrunje, se zahv. šk. Baragu za večkratno uslišanje in da je bolezen premnila brez operacije. — E. M. R. se zahvaljuje † škofu Baragu za dosedanjo pomoč in se priporoča še nadalje v važnih in težkih zadevah in za zdravje in za mir — prav tako apost. misijonarju Ign. Knoblarju. — A. M. (Št. Vid n. D.) se zahvaljuje † škofu Baragu za ozdravljenje noge in da se je sinu zacelila rana, kakor tudi za drugo pomoč v d. in tel. zadevah. — A. G. R. se zahv. † škofu Baragu za uslišanje in rešitev iz neprijetnega položaja prvi dan po opravljeni 9 dnevni. — Srčno zahvalo sv. Srcu J. in M. in † Baragu za uspelo operacijo in dr. milosti. M. H.

Dobre knjige

Velika obljuba. Rakovniška knjižica »Velika obljuba« — spisal J. Filipič — te pouči o češčanju presv. Srca Jezusovega, o obljubah S. J., zlasti o »veliki obljubi«, ki je dana pobožnosti devet prvih petkov. Za sedanjost vseljidsko pobožnost, ki smo jo sklenili nadaljevati do konca, bo omenjena knjižica kar prav prišla. Kdor se hoče prav s pridom udeleževati te verske vaje, naj se o nji dobro pouči. (Knjižica ima št. 190; stane pol lire.)

Izšla sta: Klaverjev misijonski koledar 1942/XX in Misijonski koledarček za mladino. Cena prvemu 2 liri, drugemu 1.20 lire. (Družba sv. Petra Kl., Ljubljana, Metelkova ulica 1.)

ISKRE

Kaj se pravi — biti vojak? Na to vprašanje odgovarja neki general: Vojak biti se pravi: ne jesti, četudi si lačen; ne piti, četudi si žejen; ranjenemu tovarišu pomagati, četudi se sam komaj naprej vlečeš.

Vojak Kristusov biti, (biti versko živeč človek), se pravi: Ne grešiti, če skušnjava še tako vabi in mika; storiti vsak čas svojo dolžnost, četudi se zdi, da je težka ali dolgočasna; veselo služiti Boгу s spolnjevanjem vsega, kar zahteva poklic.

Za razvedrilo

Že zna računati. Deklica: »Koliko stane ena pomaranča?«

Branjevec: »Eno liro 30 cent.«

»Koliko pa dve?«

»Dve liri.«

»Pa mi dajte samo drugo!«

*

Saljivca Mark Twaina je vprašala neka gospodična, kako sodi o vrednosti knjig. »To se ne da kar tako počez reči, saj je vsaka knjiga drugačna,« odgovori Twain: »V usnje vezana knjiga je izvrsten pomoček, če hočem obno britev nabrusiti. Majhna, drobna knjižica je kot navlašč pripravna, če hočem podložiti nogo pri mizi, ki je prekratka. Stara, v pergament vezana knjiga pride prav, če je treba kaj zagnati v mačka. Močni listi velikih atlantov se s pridom uporabijo, kadar je treba zalepiti razbito šipo.«

VSE NAROČNIKE

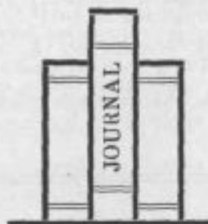
na skupne kakor na posamezne naslove prosimo, da obnove čimprej naročnino za »Bogoljub« za L 1942. — Za naročnike na skupne naslove znaša **celoletna naročnina 11 lir**; na posamezne naslove pa 12 lir. (Proizvajalni stroški rastejo iz dneva v dan!)

Naročnino poravnajte pri poverjeniku v vašem kraju, ali pa pri Upravi »Bogoljuba«, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 6.

Za naročnike na Hrvaškem znaša **celoletna naročnina na »Bogoljub« 40 kun.** Naročite ga pri Press-import, Zagreb, Katančičeva ul. 3.

št. 1. »Bogoljuba« ima za 16 strani povečan obseg. — Dar naročnikom: Za januar 1942: šestkrat sv. maša!

SALDA - KONTE, STRACE - JOURNALE, SOLSKE ZVEZKE, MAPE,
ODJEMALNE KNJIZICE, RISALNE BLOKE ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

LJUDSKE TISKARNE V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

P LJUDSKA OSOJILNICA

sprejema hranilne vloge v vsaki višini in jih najugodneje obrestuje, daje posojila na vknjižbo in proti poroštvu. Posojilnica je bila ustanovljena 1895. leta.

zadruga z neomejenim jamsivom v lastni palači v Ljubljani, Miklošičeva 6, nasproti hotela 'Union'

V LJUBLJANI

LJUDSKA TISKARNA

v LJUBLJANI

Kopitarjeva ulica 6

Izdeluje tudi vse za ilustriranje tiskovin potrebne osnutke, risbe, predloge in

KL I Š E J E

dobavlja v okusni opremi: knjige, brošure, cenike, jedilne liste, etikete, diplome, razglednice, letake, plakate, tiskovine za tujsko propagando, za poslovno reklamo, za urade, trgovino in obrt ter vse ostale tiskovine bodisi v eno- ali večbarvnem tisku, izvršene potom

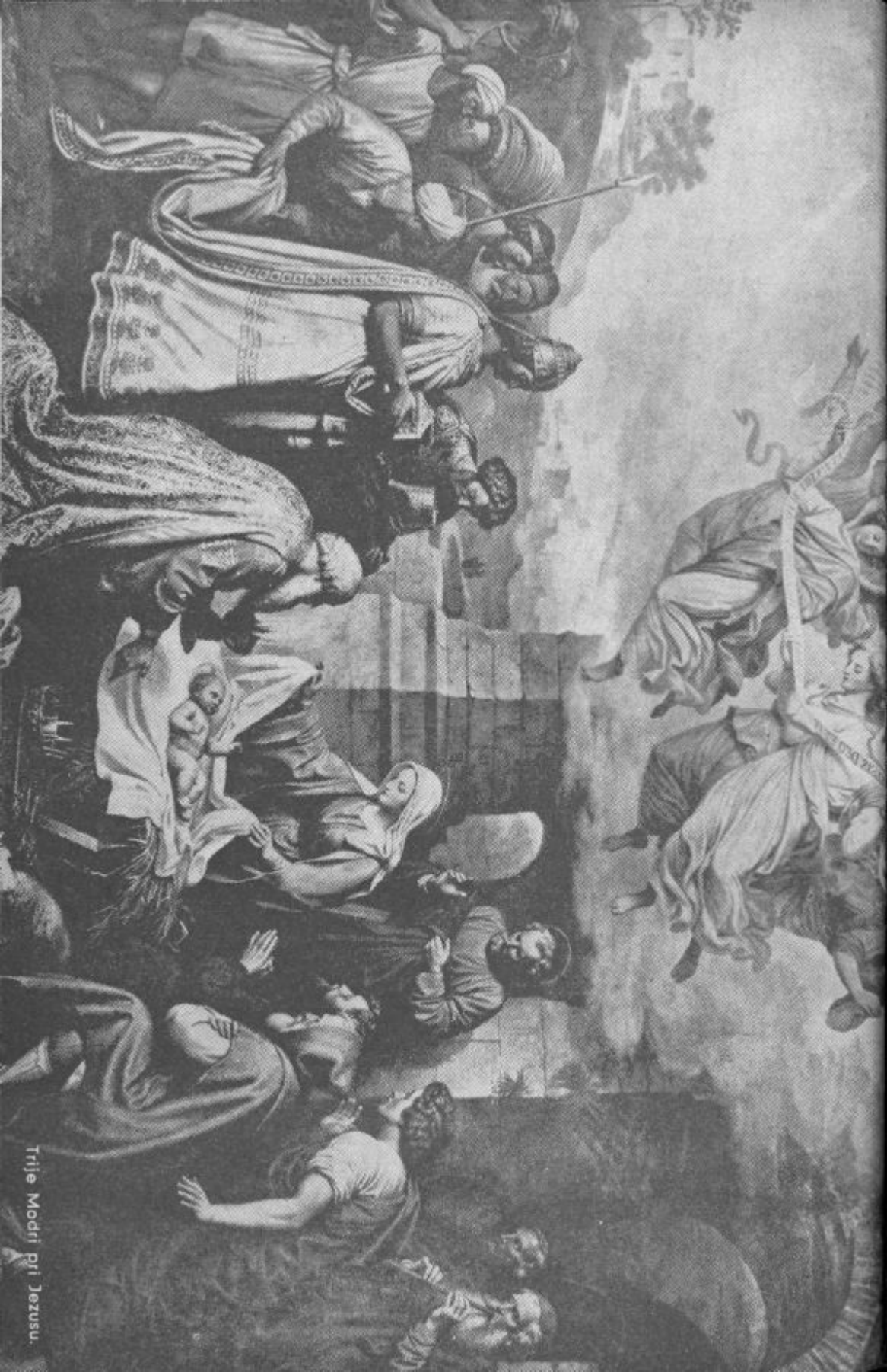
KNJIGOTISKA, LITOGRAFIJE, BAKROTISKA

TOČNA POSTREŽBA • UMERJENE CENE

Urednika: Ant. Čadež, Jos. Šimenc. Izdajatelj: Ivan Rakovec.
Za Ljudsko tiskarno v Ljubljani: Jože Kramarič

Marija z detetom.

Trije Modri pri Jezusu.